

ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอแนวทางในการนิเทศการสอนครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนวคิดจากการศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
ระดับประถมศึกษา ความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษ และความต้องการการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษ ตามลำดับดังนี้คือ

1. ความหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน
2. ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน
3. จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน
4. กิจกรรมการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและ
ความต้องการการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

"การนิเทศการศึกษา" ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้นิยามไว้หลายทัศนะดังนี้
คือ สังก อุทรานันท์ กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครู
และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อช่วยเหลือ แนะนำให้บุคลากรเหล่านั้นทำงานได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ (สังก อุทรานันท์ 2529 : 270) ส่วน นพพงษ์ บุญจิตราภุสย์ ใ้
คำนิยามว่า การนิเทศการศึกษาคือความพยายามในทุกวิถีทางของผู้เชี่ยวชาญที่จะช่วย
พัฒนาผู้ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษากับผู้เรียนให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผลสัมฤทธิ์ทาง
การศึกษาคตามเป้าหมายที่กำหนดเกิดขึ้นกับผู้เรียน (นพพงษ์ บุญจิตราภุสย์ 2524 :
218) สำหรับ วิชาญ สาทร มีความเห็นว่า การนิเทศการศึกษามีความหมายถึงความ

พยายามทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นี้เทศการศึกษ
ในการแนะนำครูและผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือให้
การศึกษา (บุญชู สาร 2519 : 274) ส่วน คาร์เตอร์ วี. กูด (Carter
v. Good) ให้คำนิยามว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง ความพยายามทุกชนิดของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นี้เทศการศึกษในการแนะนำครูหรือ
ผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้รู้จักวิธีปรับปรุงการสอนหรือการให้การศึกษา
โดยจะช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยพัฒนาครู ช่วยเลือกและ
ปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีสอน และผลการประเมินผลการสอน (Good
1959 : 539) ในขณะที่ คาร์ล ดี. กลิคแมน (Carl D. Glickman) ได้ให้
ทัศนะเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไว้ว่า โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงการนิเทศการศึกษานั้นจะ
หมายถึงการนิเทศการศึกษาโดยทั่วไป (General Supervision) ซึ่งเป็นเรื่องของ
งาน (task) และพันธกิจ (function) ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการ
สอนโดยทั่วไป (Glickman 1981 : 6)

จากทัศนะของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา
หมายถึง การกระทำทุกชนิดของเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้สามารถปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิ
ภาพมากขึ้น เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

สำหรับการนิเทศการสอน (instructional supervision) นั้น ไคมีผู้
ให้ความหมายไว้หลายประการเช่นกัน ดังที่ สันต์ ธรรมบำรุง ได้ให้ทัศนะว่าการนิเทศ
การสอนหมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่จะช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไขสภาพการเรียน
การสอนของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยวิธีจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก (Facility of
Teaching) แก่ครู เพื่อให้ครูปฏิบัติภารกิจการสอนได้ผลสำเร็จความมุ่งมั่นหมายยิ่งขึ้น
(สันต์ ธรรมบำรุง 2526 : 6) ส่วนสมาคมศึกษานิเทศก์ของประเทศไทย ได้ให้
ความหมายไว้ว่า หมายถึงการนิเทศแบบตรง (direct supervision) ที่ผู้ทำการนิเทศ
ไป ปฏิสัมพันธ์กับครูหรือผู้สอน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้คุณภาพการสอน
ดีขึ้น การนิเทศแบบตรงนี้เป็นการนิเทศแบบรายบุคคลที่ศึกษานิเทศก์ทำกับครู โดยอาจทำ

เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ (สมาคมศึกษานิเทศก์ 2525 : 60) สำหรับ อาย และเครย์ (Eye, Netzer and Krey) ได้ให้คำจำกัดความว่า "การนิเทศการสอน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารโรงเรียน ซึ่งจุดเบื้องต้นนั้น เน้นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียน การสอนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นความคาดหวังของระบบโรงเรียน (Eye, Netzer and Krey 1971 : 30) และ กลิคแมน (Glickman) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการนิเทศ การสอนไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นเซตย่อย (subset) ของการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงงานในชั้นเรียนและกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง รัองกับครูผู้สอนโดยตรง (Glickman 1981 : 6)

จากทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการนิเทศการสอนดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา ในสมัยก่อนการนิเทศการศึกษา และการนิเทศการสอนมีความหมายคล้ายคลึงกันคือ ปรับปรุงการสอนหรือวิธีสอนของครู เท่านั้น แต่ในภายหลังการนิเทศการศึกษารวมไปถึงการทำให้ขวัญและกำลังใจของครูดีขึ้น การพัฒนาของหลักสูตร การเลือกและการปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ตลอดจน การบริการต่าง ๆ ที่จะทำให้ครูทำงานในหน้าที่ของตนได้ดีขึ้น ขณะที่การนิเทศการสอน เน้นที่การช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจง บริการและปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน การนิเทศการสอนจึงเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาคือ มุ่งในก้าน- ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง มิได้หมายถึงปรับปรุงการศึกษาทั้งระบบซึ่งเป็น งานวิชาการ ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศการสอนจึงมีภารกิจและหน้าที่น้อยกว่าผู้นิเทศการศึกษา (สันต์ ขรรฆบำรุง 2526 : 10)

ความสัมพันธ์และความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

การที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีผลทำให้การศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ทั้งใน ส่วนที่เป็นนโยบาย จุดมุ่งหมาย หลักสูตร โครงสร้าง หลักสูตร กระบวนการเรียน การสอนและการประเมินผลเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ครูย่อมมีบทบาทสำคัญที่จะช่วย

ให้การศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว บรรลุจุดหมายที่วางไว้ โดยเชื่อว่า ถ้าหากครู
มีคุณภาพ การเรียนการสอนย่อมมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้น
ด้วย ทั้งนี้ จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การสอนของครูจึงจำเป็นต้องได้รับการปรับ-
ปรุงให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และบุคคลที่จะช่วยครูได้ก็คือ ศึกษานิเทศ หรือผู้ที่ทำหน้าที่
ในการนิเทศ ทั้งนี้ วิจิตร วรุณางกูร และคณะกล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความ
จำเป็นต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ
การศึกษาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย
(วิจิตร วรุณางกูร และคณะ 2524 : 11 - 12) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบัน
โรงเรียนประถมศึกษายังมีปัญหาในเรื่องของการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา
พ.ศ.2521 ซึ่งบางส่วนไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ครูจึงประสบปัญหาและ
อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา
เป็นอย่างมาก ศึกษานิเทศก์และผู้ที่ทำหน้าที่ในการนิเทศจึงต้องรับหน้าที่ในการให้ความ
ช่วยเหลือครูในปัญหาดังกล่าว ด้วยเหตุนี้การนิเทศการศึกษาจึงกลายเป็นความจำเป็น
ที่ต้องจัดให้มีขึ้นในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ นพพงษ์ บุญจิตราภุญย์ กล่าวถึง ความจำเป็น
ของการนิเทศการศึกษามีสาเหตุและองค์ประกอบต่าง ๆ มาจาก

1. การเปลี่ยนแปลงระบบของการจัดการศึกษา
2. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร
3. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว
4. ความเฉื่อยชาและนิ่งเฉยและขาดความสนใจของครู ควรได้รับการกระตุ้น

ให้ตื่นตัวอยู่เสมอ

5. วิทยาการ สังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป
6. การขาดประสบการณ์ของครูใหม่ และครูเก่าที่ก้าวไม่ทันต่อเทคนิคและวิธีการ
สอนใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น
7. ผลการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในวิชาต่าง ๆ ควรได้รับการเผยแพร่
และแปลความหมายออกเป็นการปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาได้ก้าวหน้าและงอกงามขึ้น

8. ปรัชญาและอุดมการณ์ทางการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปควรได้รับการถ่ายทอดและสนองตอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (นพพงษ์ บุญจิรารักษ์ 2524 : 250 - 251)

จากข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาทั้งกล่าว พอจะกล่าวสรุปให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้นจากข้อคิดเห็นของ วไลวิทย์ บุญสวัสดิ์ ที่เน้นให้เห็นถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาว่า ถึงแม้ว่าเราจะสามารถหาครูผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาสู่ระบบการศึกษาได้ ความต้องการการนิเทศการศึกษาก็ยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ การผลิตครูซึ่งบางครั้งสถาบันผลิตครูนั้นยังไม่สามารถผลิตครูที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อีกทั้งเมื่อครูไปทำงานในสถานศึกษาแล้วครูจำเป็นจะต้องได้รับการฝึกอบรมประจำการอยู่ตลอดเวลาเพื่อฝึกฝนทักษะและเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์อยู่เสมอ และเพื่อความคุ้มครองรักษามาตรฐานการศึกษาของประเทศให้ดำเนินไปในแนวทางเดียวกัน จึงทำให้ศึกษานิเทศกิจในฐานะเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง (change agent) จำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา ความรู้ และรักษามาตรฐานการศึกษา รวมทั้งยกระดับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยทำงานร่วมกับครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา และคณะบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในวงการศึกษา (วไลวิทย์ บุญสวัสดิ์ 2524 : 8)

สรุปแล้ว การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนิเทศการสอนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา และเป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง จึงมีความสำคัญและความจำเป็นต่อครูและการจัดการเรียนเป็นอย่างยิ่งเช่นกัน

จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

จุดมุ่งหมายคือ แนวทางในการดำเนินงานให้ไต่ผล การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ความจึงต้องมีจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นหลักและแนวทางให้ปฏิบัติได้ยี่ดื้อ

และกระทำการ เพื่องานจะไ้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การนิเทศการศึกษา และการนิเทศการสอนก็เช่นเดียวกัน ต้องมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานที่แน่นอน เนื่องจาก การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับมนุษย์ มีความละเอียดละออและสลับซับซ้อนมากกว่าการนิเทศในอาชีพอื่น ๆ เพราะการพัฒนาคนเป็นงานที่ต้องอาศัยกาลเวลา วิธีการ ยิ่งบุคคลที่จะพัฒนาเป็นเด็กอยู่ในวัยเยาว์ งานนิเทศยิ่งเป็นสิ่งละเอียดอ่อนและ สลับซับซ้อนมากกว่าเท่านั้น

ดร.สาย ภาณุรัตน์ ได้แบ่งความมุ่งหมายของการนิเทศในลักษณะดังนี้

1. ช่วยให้ครูเห็นและเข้าใจต้องแท้ในวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหน้าที่ โดยเฉพาะของโรงเรียนที่จะดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ของการศึกษานั้น
2. ช่วยให้ครูได้เห็นและเข้าใจในความต้องการของเยาวชนและปัญหาต่าง ๆ ของเยาวชน และช่วยจัดสนองความต้องการของเยาวชนอย่างดีที่สุดที่จะทำได้ ตลอดจน ช่วยแก้ไขและป้องกันภัยอันจะพึงมีแก่เยาวชน
3. ช่วยสร้างครูให้มีคุณลักษณะแห่งความเป็นผู้นำ
4. ช่วยเสริมขวัญของคณะครูให้อยู่ในสภาพที่กระตือรือร้นและเข้มแข็ง และรวมหมู่คณะให้ เป็นทีมที่ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยกำลัง สหปัญญาอันสูงเพื่อบรรลุจุดประสงค์อื่นเดียวกัน
5. ช่วยพิจารณาความเหมาะสมของงานให้เหมาะสมกับความสามารถของ ครูแต่ละคน
6. ช่วยครูให้พัฒนาการสอนของตน
7. ช่วยฝึกครูใหม่ให้เข้าใจงานในโรงเรียน และงานอาชีพครู
8. ช่วยประเมินผลงานของครูโดยอาศัยความเจริญงอกงามของเด็กไปตามแนว ทางที่ใดตกลงกันวางไว้
9. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักกันหาจุดช่วยากในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน และช่วย ครูวางแผนการสอนให้เหมาะสม
10. ช่วยในคำปรึกษาสัมพันธ์ บอกเล่าและชี้แจงให้ราษฎรในท้องถิ่นทราบถึง ความเคลื่อนไหวของการศึกษาที่โรงเรียนในท้องถิ่นได้ดำเนินการไปแล้ว

11. ช่วยหิบบัญหาค่าง ๆ ของโรงเรียนที่ทางโรงเรียนไม่สามารถจะแก้ไขได้โดยลำพัง เสนอข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่จะแก้ไขให้ลุล่วงไป

12. ช่วยป้องกันครูให้พ้นจากการถูกโรงงานจนเกินขอบเขต และช่วยป้องกันครูจากการถูกกำหนดเงินเดือน หรือถูกดงโทษอย่างไม่เป็นธรรม
(สาย ภาณุรัตน์ 2517 : 30 - 33)

บริดส์ และ จัสต์แมน (Briggs and Justman) ได้สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ข้อคือ

1. การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางอาชีพ
2. การส่งเสริมความเจริญของงานของครู
3. การปรับปรุงการสอนของครู
4. การส่งเสริมแนะนำครูและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและประชาชน. (Briggs and Justman 1952 : 406)

ส่วนการนิเทศการสอนนั้น สันต์ ชรรมบำรุง ได้ให้ความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ว่า

1. ช่วยให้ครูเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวัตถุประสงค์ทางการศึกษาและวัตถุประสงค์ของการสอน
2. ช่วยสร้างให้ครูมีคุณลักษณะแห่งความเป็นผู้นำ
3. ช่วยให้ครูมีความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ
4. ช่วยให้ครูมีหลักการและความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอน
6. ช่วยลดภาระບູຮອນ ทำให้มีเวลาในการค้นคว้า ทดลอง วิจัยหาวิธีการใหม่ ๆ
7. ช่วยเสริมขวัญของคณะครูให้อยู่ในสภาพที่กระตือรือร้นและเข้มแข็ง และรวมหมู่คณะให้เป็นทีมที่จะปฏิบัติงานร่วมกันด้วยสติปัญญาอันสูง เพื่อบรรลุจุดประสงค์เดียวกัน
8. ช่วยพิจารณาความเหมาะสมของงานให้ถูกต้องกับความสามารถของครู

แต่ละคน

9. เพื่อให้ครูผู้จัดคนหาจุดอ่อนในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน และ
ช่วยครูวางแผนการสอนที่เหมาะสม

10. ช่วยประเมินผลการสอนของครู
(สันต์ ขรรณบำรุง 2526 : 16 - 17)

ส่วน พันธุ์ หันนาคินทร์ มีความเห็นว่า ทั้งการนิเทศการศึกษาและการนิเทศ
การสอนต่างมีจุดมุ่งหมายสำคัญอันเดียวกันคือ ปรับปรุงส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ของครูให้ดีขึ้น การนิเทศการสอนมิใช่การบังคับหรือจับผิด แต่เป็นการช่วยเหลือร่วมมือซึ่ง
กันและกัน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทั้งนี้การนิเทศการสอนจึงตั้งอยู่บน
รากฐานและมนุษยสัมพันธ์อันดี (พันธุ์ หันนาคินทร์ 2524 : 207)

สรุปแล้วการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนต่างมีจุดมุ่งหมายร่วมกันใน
อันที่จะปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพใน
การสอนของครู และการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา

เป้าหมายของการนิเทศการศึกษาเป็นจุดสุดท้ายที่คาดหวังหรือผลสูงสุดที่พึงได้
รับจากการปฏิบัติงานในการนิเทศการศึกษา สัจจ อูทรานันท์ โค้ดกล่าวถึงเป้าหมายของ
การนิเทศการศึกษาว่า อยู่ที่การให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ หรือกล่าวได้
อีกอย่างหนึ่งว่า นักเรียนหนึ่งเป็นผลผลิตของการศึกษานั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและ
โดยความหมายนี้ การที่จะให้ได้ว่าซึ่งนักเรียนที่มีคุณภาพดีนั้น การนิเทศการศึกษาจะต้อง
เป็นการผ่านตัวกลางคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ใช่ดำเนินการกับนักเรียนโดย
ตรง (สัจจ อูทรานันท์ 2527 : 1) ส่วน ราษฎร์ อัจฉินสมาจาร เห็นว่า เป้าหมาย
ของการนิเทศศึกษานั้น ขยายไปยังกิจกรรมทางการศึกษาในทุกขอบข่าย โดยมีจุด
ประสงค์ในการปรับปรุงผลผลิตของการศึกษาโดยผ่านการยกระดับคุณภาพของการสอน
และการปฏิบัติงานในโรงเรียนประชาธิปไตย ในฐานะรูปแบบหนึ่งของการดำเนินชีวิต
การวิจัยทางจิตวิทยาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้การย้ายในเรื่องมนุษยสัมพันธ์อันดี ความ
เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการหมู่คณะ (ราษฎร์ อัจฉินสมาจาร 2525 : 8)

ดังนั้นเมื่อกล่าวถึง เป้าหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน โดยสรุปก็คือ เพื่อให้ได้นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดที่นำเสนอข้างต้น จะเห็นได้ว่า การนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาระบบการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ยิ่ง เพราะนอกจากจะมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพแล้ว การนิเทศการศึกษายัง เป็นการประสานความคิดและความเข้าใจอันดีระหว่างครูกับผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ชวนนำวิธีการ เทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาเผยแพร่แก่ครู เพื่อให้ครูก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและช่วยพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

กิจกรรมการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน

กิจกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะกิจกรรมที่เหมาะสมทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของครูที่จะได้รับความช่วยเหลือในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้

กิจกรรมการนิเทศการศึกษา

เบน เอ็ม แฮร์ริส (Ben M. Harris) ได้เสนอกิจกรรมนิเทศการศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางให้ยูนิเทคได้พิจารณาเลือกใช้ตามโอกาสและความเหมาะสมไว้ 23 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การบรรยาย (Lecturing) เป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้ทางการศึกษาดารประชาสัมพันธ์ และงานที่เน้นเกี่ยวกับครู เป็นรูปแบบของกิจกรรมที่ง่ายที่สุด คือ ไร้การฟัง - พูด ซึ่งเหมาะกับการถ่ายทอดความรู้และเข้าใจกับกลุ่มคนทุกขนาด

2. การบรรยายที่มีสื่อประกอบ (Visualized Lecturing) เป็นการบรรยายให้ความรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบ ผู้บรรยายอาจใช้สไลด์ แสงสี กระดาน ชอล์ก แผนภูมิประกอบ การบรรยายกิจกรรมนี้จะช่วยรวมความสนใจของครูในการฟังให้ดีขึ้น เหมาะกับการถ่ายทอดความรู้

3. การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม (Panel Presenting) การจัดประชุมสมมติกลุ่มใหญ่อาจได้ผลมากขึ้น หากใช้ลักษณะการประชุมปรึกษาหารือ กิจกรรมนี้ประกอบด้วยผู้พูดหลายคน มีปฏิสัมพันธ์กันในหัวข้อที่กำหนด ซึ่งอาจรวมไปถึงการให้ผู้พูดแต่ละคนเสนอเอกสารรายงานอย่างมีรูปแบบสอดคล้องในกลุ่มในการประชุมอีกด้วย

4. การชมภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ (Viewing film or television) การใช้สื่อทัศนวิสัย เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์หรือวิดีโอ มีความสำคัญต่อการยอมรับให้ความรู้ทางการศึกษา งานประชาสัมพันธ์ และงานประเมินผล ผู้นิเทศสามารถเลือกฉายเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งที่ต้องการ ฉายซ้ำหรือหยุดฉายเมื่อต้องการได้ ลักษณะนี้ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ประกอบกิจกรรมการนิเทศร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติและการอภิปราย ภาพยนตร์จะช่วยเปิดเผยสถานการณ์การสอนที่เป็นปัญหาเพื่อสร้างจุดสนใจในการอภิปรายกลุ่ม

5. การฟังเทป วิทยุ หรือแผ่นเสียง (Listening to tape, radio or recordings) เป็นกิจกรรมใช้การบันทึกเสียงเสนอความคิดเห็นต่อคนหนึ่ง ๆ หรือหลายคนเพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจหรือทักษะเช่น ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ทางอ้อมเพื่อให้ครูเข้าใจพฤติกรรมของคนในชั้นเรียน

6. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ (Exhibition materials and equipment) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยในการยอมรับให้ความรู้ทางการศึกษา และช่วยพัฒนาวัสดุต่าง ๆ เช่น การจัดแสดงชุดหนังสือใหม่ เพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวัสดุใหม่ และช่วยพัฒนาคุณภาพหนังสือที่เลือกซื้อ

7. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observing in classroom) เป็นกิจกรรมการสังเกตการสอนของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติงานของครูในชั้นเรียน เทคนิคในการสังเกตการสอน จะคล้ายคลึงกับเทคนิคการสังเกตการสอนและการ

เขียนขึ้นเรียน ในการสังเกตการสอนอาจใช้เครื่องมือบางอย่างเพื่อให้คลังคลังขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบันทึกเหตุการณ์

8. การสาธิต (Demonstrating) เป็นการเสนอด้วยเหตุการณ์ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้าให้คนกลุ่มหนึ่งได้ชม การสาธิตนั้นจะเน้นส่วนที่สำคัญที่สุดและจะเกิดประสิทธิผลที่สุดเมื่อผู้ชมได้กระบวนการสังเกตอย่างมีระบบ และมีกิจกรรมอื่น ๆ ตามมา เช่น การอภิปราย การฉายวิดีโอเทป

9. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviewing) ใช้เมื่อต้องการข้อมูลรายบุคคล รวบรวมความคิดเห็น ทักษะ การสัมภาษณ์แบบนี้จะมีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า มีตารางการสัมภาษณ์ และการจัดลำดับ รวมทั้งการบันทึกข้อมูลอย่างมีระบบ

10. การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (Focused Interviewing) เป็นกิจกรรมแบบกึ่งมีโครงสร้าง อาจใช้ภายหลังการสังเกตการสอนในชั้นเรียน กิจกรรมนี้มีคุณค่าสำคัญในการพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมในชั้นเรียนของครู และช่วยลดความวิตกกังวลและความตึงเครียดของครูภายหลังการสังเกตการสอน

11. การสัมภาษณ์ทางอ้อม (Non-directive interviewing) เป็นการรับรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกของครูโดยการอภิปรายการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นจุดสำคัญของกิจกรรมนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีครูเป็นศูนย์กลาง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความสนใจของครู

12. การอภิปราย (Discussion) เป็นการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของคนกลุ่มเล็ก ๆ การอภิปรายจะเป็นการช่วยกระตุ้นการแก้ไขความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ การอภิปรายเมื่อเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยังยากซับซ้อน มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น บทบาทสมมติ ทัศนคติ การอ่าน การวิจัย การสาธิต และการบรรยาย

13. การอ่าน (Reading) เป็นกิจกรรมการนิเทศที่ไร้อุปกรณ์ใด ๆ ไม่มีการพัฒนาห้องสมุดวิชาชีพอย่างกว้างขวางเพื่อส่งเสริมการอ่านในหมู่ครู ไม่มีการพัฒนากิจกรรมการอ่านเพื่อช่วยในการอบรมให้ความรู้ทางการศึกษา

14. การวิเคราะห์หรือผลการคิดคำนวณ (Analyzing and Calculating) เป็นกิจกรรมที่เพิ่มความสำคัญขึ้นเมื่อเกิดความต้องการการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ หรือการจำกัดหัวข้อทางการศึกษา ทักษะของการวิเคราะห์หรือผลจะทำให้ได้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์

15. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกิจกรรมที่ใช้สร้างความคิดพื้นฐาน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพูดแนะนำในเชิงสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมกลุ่มที่สมาชิกแต่ละคนจะพูดแสดงความคิดเห็นออกมาโดยไม่มีการอภิปราย การวิจารณ์ หรือการวิเคราะห์

16. การบันทึกวิดีโอเทปและการถ่ายภาพ (Videotaping and photographing) กิจกรรมนี้เป็นการใช้ภาพที่มองเห็นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร การประเมินผลการอบรม ให้ความรู้ทางการศึกษา หรืองานประชาสัมพันธ์ การใช้วิดีโอเทปมีประโยชน์มากเมื่อต้องการวิเคราะห์เหตุการณ์ซึ่งต้องใช้ข้อมูลทางด้านภาพและเสียง

17. การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ (Instrumenting and Testing) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบ การทดสอบปฏิบัติการ ภาวะสัมฤทธิ์และวิธีการต่าง ๆ ที่จะให้ข้อมูลในสถานการณ์ต่าง ๆ

18. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz-session) เป็นกิจกรรมของคนกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งอภิปรายกันในหัวข้อที่เจาะเจาะจง ให้โอกาสผู้ประชุมได้แสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อที่ไปประชุมเพิ่มที่

19. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) เป็นการศึกษาออกโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ครูได้เห็นการดำเนินงานบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาชีพของเขา เช่นการไปเยี่ยมชมโรงเรียนในชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม ไปต่างประเทศ เป็นต้น แต่กิจกรรมนี้ไม่ได้เป็นการไปเยี่ยมชมเพื่อสังเกตการสอนของโรงเรียนอื่น

20. การเยี่ยมชม (Intervisiting) เป็นการไปเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการปฏิบัติงานของครู การไปเยี่ยมนี้อาจกระทำโดยบุคคลหนึ่งหรือคนกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ กิจกรรมนี้แตกต่างจากการสาธิตที่คงมีการเตรียมการล่วงหน้าของครูบ้างเล็กน้อย และที่สำคัญที่สุดผู้เยี่ยมชมจะได้เห็นภาพที่ใกล้เคียงของจริงที่สุด

21. บทบาทสมมติ (Role-playing) บางครั้งเป็นการใช้บทบาทในสังคม มีประโยชน์ในการเรียนรู้และวิเคราะห์ความรู้สึก ในทางการศึกษาได้มีการพัฒนากิจกรรมนี้มาจากบทบาทในสังคมและกลายมาเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งในการปฏิบัติจริง ปัญหาของครูจะได้รับการนำมาเขียนโครงการโดยใช้บทบาทสมมติ

22. การเขียน (Writing) แม้อีกจกรรมนี้อาจใช้กันแพร่หลายในส่วนที่เกี่ยวกับวารสารการนิเทศและการอบรมให้ความรู้ทางการศึกษา กิจกรรมนี้เป็นที่ต้องการในงานนิเทศแทบทุกชนิด เป็นศูนย์กลางของระบบการสื่อสารของโรงเรียน

23. การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Guided Practice) เป็นการจัดกิจกรรมของแต่ละบุคคลหรือคนกลุ่มเล็ก ๆ เป็นส่วนหนึ่งของการสัมมนาซึ่งเน้นที่การกระทำมากกว่าการพูด ในการปฏิบัติงานผู้นิเทศจะใช้เทคนิคนี้แต่ก็ไม่เสมอไป อาจเป็นการดำเนินการของแต่ละคน ด้วยการกำหนดกิจกรรมจากเนื้อหาหรือบทความที่ศึกษา (Harris 1985 : 70 - 87)

1985 : 70 - 87

ส่วน ราชูรัชย์ อารินสมาจาร เห็นว่า การนิเทศการศึกษาจะก่อให้เกิดความร่วมมือจากครูในด้านการวางแผนที่เป็นระบบและการใช้เทคนิคหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เขาได้แบ่งกิจกรรมการนิเทศการศึกษาเอาไว้ 5 ประการคือ

1. การสังเกตการสอนหรือการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน เป็นเทคนิคที่ได้ผลเป็นอย่างดีในการนิเทศการศึกษา การเยี่ยมเยียนชั้นเรียนเป็นการติดตามผลของการสังเกตการสอน จุดที่จะให้ความสนใจก็คือ พัฒนาการของบทเรียน ไม่ใช่ตัวครูหรือลูกอ่อนของครู เพราะเป็นผลของความเจริญงอกงามและการปรับปรุงครู

2. การสาธิตการสอน เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจุดประกายความเจริญงอกงามทางวิชาชีพของครู และก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ครู ผู้นิเทศหรือครูที่มีประสบการณ์ในการสอนจะเป็นผู้สาธิตการสอนให้ครูอื่น ๆ

3. การเยี่ยมเยียนเพื่อสังเกตการสอน หมายถึง การไปสังเกตการสอนของครูคนอื่น ๆ เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อความเจริญงอกงามของครูและมีประโยชน์ต่อการสอนของครู

4. การศึกษาเป็นหมู่คณะหรือการประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาศึกษาสภาพการเรียนการสอนในลักษณะต่าง ๆ เช่น ปัญหาการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ เพราะการมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกคน ช่วยก่อให้เกิดการปรับปรุงความร่วมมือในการทำงาน

5. การประชุม การประชุมจะมีลักษณะเป็นทางการ เพราะมีการวางแผนล่วงหน้า และมีลักษณะไม่เป็นทางการเพราะบรรยากาศระหว่างสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม จะมีลักษณะของความเป็นมิตร การประชุมจะมีประโยชน์ถ้าสมาชิกในหมู่คณะมีความสัมพันธ์อันดี ให้ความร่วมมือและร่วมกันปฏิบัติงาน (ชาชูชัย อัจฉริยาจารย์ 2525 : 47-65)

จากรายละเอียดเรื่องกิจกรรมการนิเทศการศึกษาดังกล่าว อาจารย์ได้กล่าวถึงกิจกรรมการนิเทศการศึกษาคือ เครื่องมือหรือวิธีการที่จะทำให้งานนิเทศการศึกษามรรคจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนการจักการศึกษาให้ดีขึ้น กิจกรรมการนิเทศจะประกอบไปด้วย การสังเกต การสอน การสาธิตการสอน การเยี่ยมเยียนชั้นเรียน การประชุม การบรรยาย การอภิปราย การใช้สื่อวัสดุ การสัมภาษณ์ บทบาทสมมติ การเขียนและประชุมปรึกษาหารือ การจัดทำทัศนศึกษา และการศึกษาคือ เป็นต้น

กิจกรรมการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนจะเป็นไปอย่างใดก็ตามของอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ในการที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพของครูในโรงเรียน กิจกรรมเหล่านี้หากจะกล่าวโดยทั่วไปก็คือ วิธีการให้การศึกษาแก่ครูในระหว่างประจำการ (In-service Training) นั้นเอง (พนัส หันนาคินทร 2513 : 210) กวินน์ เจ ไมเนอร์ (Gwynn J. Minor) ได้แบ่งกิจกรรมการนิเทศการสอนออกเป็น 2 ลักษณะคือ การนิเทศเป็นรายบุคคล (Individual Services) และการนิเทศเป็นกลุ่ม (Group devices or group Techniques) ซึ่ง 2 ลักษณะประกอบด้วยการนิเทศต่าง ๆ กันดังนี้

1. การนิเทศเป็นรายบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรม

1.1 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Classroom Observation) เป็นวิธีการที่ใช้ในการนิเทศเพื่อปรับปรุงการสอน โดยมีการอภิปรายร่วมกันหลังจากการสังเกตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอนอาจจะบอกล่วงหน้าหรือไม่ก็ได้ และดำเนินการปฏิบัติการแต่ละแห่ง บางครั้งครูอาจจะเชิญผู้นิเทศการสอนมาเยี่ยมชั้นเรียนก็ได้

1.2 การทดลองในห้องเรียน (Classroom Experimentation) ในการทดลองนั้น ครูจะได้ออกแบบเทคนิค วิธีการ และวัสดุใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการสอน การทดลองจะเป็นการประเมินผลงานของนักเรียนและประสิทธิภาพการทำงานของครู

1.3 การปรึกษารื้อ (Conference) เป็นวิธีนิเทศโดยตรงกับครูแต่ละคน ผู้นิเทศการสอนควรศึกษาค้นคว้าการเขียนเขียนครูและใช้การปรึกษารื้อกับครู เพื่อให้ครูสบายใจ และช่วยปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น

1.4 การพาคูไปเยี่ยมเยียนและสังเกตการสอน (Intervisitation or Observation) เป็นวิธีการที่มีค่าคือครูหลายประการคือ ครูจะได้เห็นวิธีสอนและอุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ สังเกตการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ ได้เห็นครูที่สอนดี ๆ และประสบความสำเร็จ ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการไปเยี่ยมแต่ละครั้งให้แน่นอนและมีผลการศึกษาค้นคว้าโดยปรึกษารื้อและอภิปรายการดำเนินการที่ได้เห็นมา

1.5 การเลือกวัสดุอุปกรณ์สำหรับการสอน (Selection of Materials for Teaching) ครูมีแนวโน้มที่จะเจริญงอกงามขึ้นถ้ามีโอกาสเลือกแบบเรียนและอุปกรณ์การสอนเอง ผู้นิเทศการสอนมีหน้าที่ช่วยกำหนดมาตรฐานที่เหมาะสมในการเลือก ครูจะมีโอกาสใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเทคนิคการสอนของเขามากที่สุด

1.6 การประเมินผลตนเอง (Self-Evaluation) เป็นวิธีการตรวจสอบการทำงานของครู โดยให้ครูประเมินตนเองจากงานและกิจกรรมที่ตนปฏิบัติอยู่ หรืออาจให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยก็ได้

2. การนิเทศเป็นกลุ่ม

2.1 การจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มทำงาน (Committee) การจัดตั้งกรรมการกลุ่มขนาดเล็กเพื่อศึกษาความจริงในกลุ่มขนาดใหญ่ มีประโยชน์มากเมื่ออยากทราบข้อมูลต่าง ๆ หรือ ดำเนินโครงการเฉพาะเรื่อง และนำผลมารายงานให้คณะกรรมการ

2.2 กลุ่มศึกษาวิชาการ (Course work) หมายถึงการที่ครูไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาการสอน เพราะเมื่อครูมีความรู้เพิ่มขึ้นย่อมสามารถปรับปรุงการทำงานและการสอนดีขึ้น

2.3 ห้องปฏิบัติการหลักสูตร (Curriculum Laboratory) เป็นศูนย์กลางที่จะรวบรวมวัสดุอุปกรณ์และหนังสือคู่มือ แบบเรียนต่าง ๆ เป็นแหล่งวิทยาการและกระตุ่นการทำงานในวิชาหลักสูตร

2.4 การอ่านเฉพาะเรื่อง (Direct Reading) เป็นคำแนะนำและส่งเสริมให้ครูอ่านบทความสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนของตน ซึ่งอาจมีการเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ ครูจะได้รับการส่งเสริมและแนะนำให้อ่านตามความข้องใจและความสนใจของแต่ละคนในการปรับปรุงจุดอ่อนหรือความรู้ที่ตนขาดไป

2.5 การสาธิตการสอน (Demonstration Teaching) เป็นการแสดงวิธีสอนที่ดีให้ครูคนใดคนหนึ่งหรือครูเป็นกลุ่มดู การสาธิตการสอนที่ดีจะต้องเตรียมการอย่างรอบคอบ มีความมุ่งหมายที่แน่นอน ให้โอกาสครูได้เห็นวิธีการสอนใหม่ๆ ครูต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของการสาธิตก่อน มีการจูงนทีกันอย่างระมัดระวัง และมีการอธิบายการสอนร่วมกับครูอื่น ๆ และผู้สาธิตภายหลังการสาธิตแล้ว

2.6 การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) เป็นการเพิ่มประสบการณ์ตรงให้แก่ครูมากที่สุด ในการไปเยี่ยมสถานศึกษาและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ นอกชุมชน ครูควรศึกษาและประเมินผลแต่ละครั้งของการไปศึกษานอกสถานที่

2.7 การฟังคำบรรยาย (Institues and Lectures) เป็นการจักเชิญวิทยากรมาบรรยายพิเศษให้ครูฟังเฉพาะเรื่องต่าง ๆ อาจเป็นเรื่องที่กำลังอยู่ในความสนใจ วิธีการสอนใหม่ ๆ

2.8 การอภิปราย (Panel or Forum Discussion) เป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการให้การศึกษาแก่ครูโดยความเชื่อว่าทุก ๆ คนต้องการได้รับการยกย่อง ยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ ดังนั้น ในการจัดอภิปราย ครูจะต้องเตรียมการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ก่อนเป็นการกระตุ้นให้ครูที่เข้าร่วมชวชาญเพื่อแสดงความคิดและความสามารถของตนเอง

2.9 ห้องสมุดเฉพาะวิชา (Professional Libraries) เป็นที่รวมวารสารและวัสดุต่าง ๆ ที่เลือกไว้เพื่อความเจริญและการปรับปรุงของครู ครูควรมีอิสระที่จะมาใช้ช่วยตนเองตลอดเวลา นำหนังสือและวัสดุออกไปใ้ตามความต้องการที่มีที่ประชุมย่อย ๆ หรือที่ปรึกษาหารือกันได้อย่างสะดวกสบาย

2.10 องค์การวิชาชีพและการประชุมทางวิชาชีพ (Professional Organization and Meeting) เป็นการจัดตั้งกลุ่มขึ้นตามความสนใจของคนกลุ่มวิชาชีพเดียวกัน เช่น การจัดประชุมเกี่ยวกับปัญหาและแผนงานการปรับปรุงการสอนรวมทั้งเรื่องอื่น ๆ นอกจากจะมีคุณค่าทางวิชาการแล้ว ยังมีคุณค่าประโยชน์ทางสังคมของครูด้วย

2.11 ป้ายนิเทศ (Supervisory Bulletins) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคลากรทราบถึงแผนงานและโครงการใหม่ ๆ ตลอดจนวัสดุและอุปกรณ์ใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายอื่น ๆ อีกเช่น ทำให้ชุมชนเข้าใจงานของโรงเรียน โครงการความก้าวหน้าของโรงเรียน

2.12 การประชุมครู (Teachers Meeting) เป็นการจัดการพบปะของกลุ่มบุคลากรในโรงเรียนอย่างเป็นทางการเพื่อกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีวาระการประชุมซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องแจ้งล่วงหน้าเป็นแนวทางในการประชุม

2.13 การประชุมกลุ่มหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop or Group Conference) เป็นการพบปะกันระหว่างบุคลากรซึ่งอาจจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ เช่น คณะกรรมการกลุ่มศึกษาโดยให้ผู้นเข้าร่วมประชุมได้ลงมือปฏิบัติงานแก้ปัญหาาร่วมกันจริง ๆ แทนการนั่งฟังเพียงอย่างเดียว มีประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาาร่วมกันของครู (Minor 1961 : 326-344)

นอกจากนี้ พันธุ์ หันนาคินทร ยังได้เสนอกิจกรรมที่ศูนย์เทศบาลจะจัดทำในการนิเทศการสอนอีก 6 ประการคือ

1. การจัดประชุมชี้แจง หรืออภิปรายในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำกับการเรียนการสอน
  2. หาทางให้ครูได้อ่านนิตยสารทางวิชาการ
  3. สนับสนุนให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการวัดผล
  4. สนับสนุนให้มีการวิจัยเชิงปฏิบัติ (Action Research) ซึ่งหมายถึง การค้นคว้าหาความเป็นไปของงานที่ได้กระทำไปแล้ว ความจริงที่ได้พบย่อมจะนำไปสู่การรู้จักตนเองที่ขึ้น และย่อมจะเป็นรากฐานในการที่จะปรับตัวเองหรือการทำงาน
  5. การสาธิตการสอน อาจกระทำโดยผู้ชำนาญในโรงเรียนนั้นหรืออาจจะเชิญวิทยากรมาจากที่อื่น ๆ ก็ได้
  6. การไปดูการสอนของครูในโอกาสอันควร โดยเฉพาะครูใหม่ ควรจะเริ่มดูการสอนของครูตั้งแต่แรกจนถึงสิ้นสุดขบวนการสอนในช่วงเวลานั้น ๆ
- (พันธุ์ หันนาคินทร 2513 : 210 - 211)

ส่วน เสาวภา เขาวงษ์ลากร ได้ทำการวิจัยพบว่า กิจกรรมหลักที่เหมาะสมกับงานนิเทศภายในโรงเรียน คือ การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ การใช้เอกสารให้ความรู้ การประชุมปรึกษาหารือ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การให้คำแนะนำ การพบปะสังสรรค์และการจัดนิทรรศการ (เสาวภา เขาวงษ์ลากร 2525 : 245 - 246) และ นิวัตร นาคะเวช ศึกษาพบว่า กิจกรรมที่สอดคล้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน หรือการนิเทศการสอนคือ การระดมสมอง การดำเนินงานในรูปแบบกรรมการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การใช้เอกสารให้ความรู้ การอภิปราย การให้ครูเสนอข่าวสารและบทความ การจัดทัศนศึกษา การฝึกชมรม การสัมมนา การสาธิต การสังเกต การสอน การสัมภาษณ์ การจัดนิทรรศการ การสมาคมและสันทนากการ การใช้แบบสอบถามและแบบสำรวจ การทดสอบและการวิจัย (นิวัตร นาคะเวช 2528 : ๖)

จากทัศนะของนักการศึกษาและผลงานของงานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า กิจกรรมที่เหมาะสมกับการนิเทศการสอน ประกอบไปด้วย การสังเกต การสอน การปรึกษาหารือ การพาครูไปเยี่ยมเยียนและสังเกตการสอน การจัดตั้งกลุ่มทำงาน การจัดห้องปฏิบัติการหลักสูตร การสาธิตการสอน การประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอภิปราย การฟังคำบรรยาย การศึกษานอกสถานที่ การสัมมนา การจิกเอกสารให้ความรู้ การทดสอบ การจิกนิตรรศการ และการพบปะสังสรรค์ ซึ่งกิจกรรมการนิเทศการสอนเหล่านี้จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น แต่ความสำเร็จของการปฏิบัติมัน ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจช่วยกันปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูง เท่าที่ความสามารถของคณะครูในโรงเรียนและผู้นิเทศจะอำนวยให้เป็นไปได้

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

ดังที่กล่าวแล้วว่า ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก และเข้ามามีบทบาทต่อความเป็นอยู่ของคนไทยเกือบทุกบ้าน ดังนั้น ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 จึงได้กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาด้วย ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ทั้งประเทศ ในปีการศึกษา 2521 หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน ผลที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวคือ เกิดปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นมากมายจากความไม่พร้อมกันต่าง ๆ และจำนวนนักเรียนมีมากขึ้นไป (สุไร พงษ์ทองเจริญ 2523 : 28 - 29) ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา และปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น จะขอเสนอรายละเอียดความสำคัญดังนี้

1. ความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ
2. ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
3. หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
4. ปัญหาในการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

ความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงการแพร่ขยายของเทคโนโลยี ตลอดจนวิทยาการซึ่งค้นพบใหม่ ๆ มากมาย สิ่งที่เป็นสื่อกลางของการสื่อสารแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เหล่านั้นคือภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลที่ทุกคนทั่วโลกสามารถใช้ได้ ใ้พบบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ที่สุดภาษาหนึ่งในโลก (Wolf and Aurner 1974 : 8) สำหรับประเทศไทยนั้น ภาษาอังกฤษได้ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ในฐานะเป็นภาษาสากลใช้ติดต่อกันระหว่างนานาประเทศ เป็นกุญแจช่วยให้เข้าถึงวิทยาการใหม่ ๆ รอบตัว การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นประโยชน์ยิ่ง เพราะการเรียนวิชาการใดอย่างลึกซึ้ง และกว้างขวางนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศเป็นผู้ถ่ายทอดคำราห์ทั้งหลายซึ่งจำเป็นต่อองใ้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคลอออกมา (ถานศา ๒๒๒ : ๕๖) ภาษาอังกฤษจึงเป็นวิชาภาษาต่างประเทศในกลุ่มวิชาเลือกที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นประโยชน์ และเลือกเรียนมากที่สุด โดยเห็นได้จากผลสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน นักเรียนไทยมีความเห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์มากที่สุดในกลุ่มอาเซียนอื่น ๆ (RELC 1972 : 13)

สรุปแล้วภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่งต่อสังคมไทย ซึ่งจำเป็นจะต้องจักให้มีการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอันเป็นสิ่งจำเป็นต่อการค้นคว้าหาความรู้ในระดับสูงขึ้น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าด้านต่าง ๆ ของโลกปัจจุบัน

ความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

การเรียนภาษาอังกฤษอย่างไม่เป็นทางการในประเทศไทยได้เริ่มมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว นับตั้งแต่อังกฤษเข้ามาติดต่อกับ

ค้าขายกับไทย ในปี พ.ศ. 2361 และเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มมีการตื่นตัวเกี่ยวกับการศึกษาแบบยุโรปมากขึ้น เพราะอารยธรรมทางตะวันตกได้แผ่ขยายเข้าสู่ประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ตามมาทางมิชชันนารีหรือหมอสอนศาสนาคนต่าง ๆ ที่เปิดทำการสอนขึ้นในลักษณะของระบบโรงเรียน โดยชาวต่างประเทศในไทยและประกอบกับขณะนั้นลัทธิล่าอาณานิคมเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในประเทศเพื่อนบ้านรอบ ๆ ตัวเรามากเป็นเมืองขึ้น พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในขณะนั้นเป็นอย่างดี จึงมีพระราชดำริให้มีการจัดการศึกษาแบบยุโรปขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2526 : 27 - 30) แต่การศึกษายังจำกัดอยู่ในวงเฉพาะที่ เฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นั้นยังคงสอนกันในครอบครัวและวงเครือญาติ จ้างครูพิเศษมาสอน (สวัสดิ์ จงกล 2513 : 177) ทั้งนี้ จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาอังกฤษในสมัยแรก ๆ จึงเป็นไปเพื่อศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สรีรวิทยา และภูมิศาสตร์ และที่สำคัญคือเพื่อมิให้เสียเปรียบเวลาติดต่อกับฝรั่ง โดยให้ครูผู้เป็นเจ้าของภาษาเป็นผู้สอน (ญาติ ไทวดี 2521 : 32 - 33)

ครั้นต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ขยายตัวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอิทธิพลทางด้านสติปัญญา และความคิดแบบตะวันตก และการคุกคามจากจักรวรรดินิยมตะวันตก การจัดการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนองความต้องการของบ้านเมืองที่ต้องการคนมีความรู้เข้ารับราชการ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียเปรียบทางการเมืองกับต่างชาติ ประชาชนนิยมเรียนภาษาอังกฤษกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นการจัดการศึกษาซึ่งเข้าสู่ระบบโรงเรียนอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ 2504 : 97 - 98) โดยเริ่มมีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนไทยเป็นครั้งแรกอย่างเป็นทางการที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบเมื่อปลายปี พ.ศ. 2424 (ฉานดา ๗ ฉลาง 2519 : 6) ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญเรื่อยมาจนกลายเป็น "ความจำเป็น" อย่างหนึ่งซึ่งประชาชนคาดหวังว่าจะได้รับบริการจากการศึกษาที่รัฐจัดให้ และรัฐบาลเองก็ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าว

จึงได้บรรจุวิชาภาษาอังกฤษเข้าไว้ในหลักสูตรมัธยมตั้งแต่มีการประกาศใช้หลักสูตร ในปี พ.ศ.2450 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นที่มา โดยมีการจัดลำดับชั้นเรียน มีหลักสูตรชั้นสูง และชั้นประถมศึกษา โดยให้เริ่มสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นสูงสุดของชั้นมูล ให้แทรกภาษาอังกฤษที่ละน้อย ๆ จนตลอดจนชั้นประถม เพื่อจะได้เรียนต่อไปในชั้นมัธยมศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ.2475 ก็ได้กำหนดชั้นมูลศึกษาหรืออนุบาล สำหรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์บังคับ ก็มีการสอนภาษาอังกฤษในเวลาพิเศษ ทั้งชั้นอนุบาล และชั้นประถมที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาต่อไป (สมาคมศึกษานิเทศก์ 2525 : 32 - 35) ซึ่งตลอดเวลานับแต่เริ่มมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างไม่เป็นทางการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 จนกระทั่งมีการจัดดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรกที่พระตำหนักสวนกุหลาบ ในปี พ.ศ.2424 และในที่สุดได้มีการบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเข้าไว้ในหลักสูตรเมื่อปี พ.ศ.2450 นั้น ภาษาอังกฤษยังคงเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของประเทศไทย ตลอดมา อย่างไรก็ตาม ตลอดเวลาดังกล่าวมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์ของหลักสูตรไปบ้างเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสังคมไทยในขณะนั้น ดังจะเห็นได้จากสมัยแรก ๆ คนไทยเรียนภาษาอังกฤษเพื่อไม่ให้เสียเปรียบเมื่อเวลาติดต่อกับคนต่างชาติ และต้องการคนมีความรู้เข้ารับราชการ จึงต้องใช้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอน ต่อมาจุดประสงค์เปลี่ยนไปเพื่อให้สามารถเรียนภาษาอังกฤษติดต่อกับต่างประเทศ การสอนจึงเน้นหลักไวยากรณ์ แพล อ่าน และคัดเขียนลายมือ เป็นต้น (วัชรวิ นนทวิสัย 2502 : 3)

ครั้นต่อมาได้มีการประกาศใช้หลักสูตร พ.ศ.2503 ซึ่งกำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับวิชาหนึ่งในหลักสูตรที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนตั้งแต่ชั้น ป.5 ขึ้นไป โดยกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า "เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาสำหรับการติดต่อกันระหว่างชาติ และเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วรรณคดีของชนชาติที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนมีความรู้ในทักษะทั้งสี่คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามควรแก่ระดับชั้น" (กระทรวงศึกษาธิการ 2510 : 9-13) ทั้งนี้การจัดสภาพการเรียนการสอนจึงเน้นการ

พัฒนาทักษะทั้งสี่ควบคู่ไปกับองค์ประกอบ 3 ประการคือ ระบบเสียง คำศัพท์ และ โครงสร้างไวยากรณ์

ประเทศไทยใช้หลักสูตร พ.ศ.2503 มาเป็นเวลานาน ซึ่งในช่วงเวลาอันยาวนานของการใช้หลักสูตร พ.ศ.2503 ดังกล่าว บุคคลสำคัญต่าง ๆ ในวงการศึกษากว่าทศวรรษวิเคราะห์วิจัยถึงข้อดีและข้อเสียของการใช้หลักสูตรดังกล่าวอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลจากการวิเคราะห์หลักสูตร พ.ศ.2503 ของคณะอนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ.2515 ที่ระบุไว้ว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่กำหนดความมุ่งหมายไว้มากเกินไป และไม่สอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็ก ทั้งยังเป็นสากลเกินไป มีใ้คงอยู่บนสภาพความเป็นไปอย่างแท้จริงของบ้านเมือง ในด้านเนื้อหาสาระและเวลาเรียนที่กำหนดไว้ ส่วนใหญ่เป็นความรู้ประเภท "รู้ไว้ใช้ว่า" ซึ่งหาได้เป็นความรู้ที่มีส่วนพัฒนาระบบความคิดหรือสามารถนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิตให้ผาสุกเจริญขึ้นไป เช่น วิชาภาษาอังกฤษ (ศิลปพนธ์ เกตุทัต 2518 : 100 - 101) ผลจากความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจัยของบุคคลต่าง ๆ จึงมีส่วนทำให้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในช่วงหลัง ๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

ผลจากการวิเคราะห์วิจัยดังกล่าวยิ่งทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนนึงว่า หลักสูตรฉบับ พ.ศ.2503 ที่ประกาศใช้มาเป็นเวลานานนั้น ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการศึกษา ดังนั้นความพยายามในอันที่จะเปลี่ยนแปลงทิศทางการศึกษาของไทยจึงได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงเวลาของการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ใน พ.ศ.2517 ซึ่งจากแนวทางปฏิรูปการศึกษาเป็นผลให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 ซึ่งใช้เป็นแม่บทหรือทิศทางการศึกษาไทยในอนาคต และเพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบชั้นเรียนจากระบบ 7 : 3 : 2 เป็นระบบ 6 : 3 : 3 และเริ่มใช้หลักสูตรใหม่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2521 ส่วนในปีต่อ ๆ ไปจะเริ่มใช้หลักสูตรใหม่ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ระดับหนึ่งชั้น จนกว่าจะใช้หลักสูตรใหม่ครบทุกชั้นในปีการศึกษา 2526 (ศิลปพนธ์ เกตุทัต 2518 : 5 - 6)

ความพยายามในอันที่จะเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งกล่าวได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2513 กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกับองค์การการศึกษาและวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติหรือเรียกชื่อย่อว่า ยูเนสโก (UNESCO) ทั้งสถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ทุกระดับ คณิตศาสตร์ได้แก่คณะกรรมการดำเนินการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตร (ชื่อย่อ กปส.) เพื่อปรับปรุง หลักสูตรวิชาอื่น ๆ (สวัสดิ์ จงกล 2521 : 21 - 24) ซึ่งรวมทั้งวิชาภาษาอังกฤษ ด้วย ซึ่งในระยะ พ.ศ. 2513 นี้ หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษยังไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง เพราะยังอยู่ในระหว่างการวิเคราะห์ วิจัย คัดค้านผลสภาพการเรียนการสอนอยู่ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2514 ผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของศูนย์ภาษาอังกฤษโครงการพัฒนามหาวิทยาลัย ร่วมกับประธานคณะกรรมการประสานงานโครงการภาษาอังกฤษระดับชาติ และจากความคิดเห็น รวมทั้งผลการวิจัยของบุคคลต่าง ๆ ได้แสดงให้เห็นว่า สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ได้ ได้รับความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหาร การศึกษา และผลการวิจัยยังพบว่า การบังคับให้เด็กเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งใน กลุ่มภาษาต่างประเทศโดยไม่มีสมัครใจนั้น ย่อมบรรลุผลได้ยาก (กานดา ณ อดาง 2519 : 5 - 6) ผลจากความคิดเห็นดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิชา ภาษาอังกฤษอย่างมากในปี พ.ศ. 2518 ซึ่งอยู่ในช่วงการปรับปรุงหลักสูตรของ กปส. ทั้งกล่าวข้างต้น ต่อมากระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 อันมีผลทำให้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษเปลี่ยนไปจากเดิม กล่าวคือ วิชาภาษาอังกฤษกลายเป็นวิชาเลือกหนึ่งในกลุ่มประสบการณ์พิเศษที่โรงเรียนสามารถเลือกสอน เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองและผู้เรียน และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาใน ระดับที่สูงขึ้นต่อไป

หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา มีดังต่อไปนี้
คือ

1. จุดมุ่งหมาย
2. โครงสร้าง
3. การประเมินผล

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ได้
กำหนดไว้เป็น 2 ส่วนคือ

1. จุดประสงค์ทั่วไป คือ
  - 1.1 เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ
  - 1.2 เพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์ทางภาษา
  - 1.3 เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน
  - 1.4 เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล
2. จุดประสงค์เฉพาะ คือ
  - 2.1 เพื่อให้มีทักษะในการออกเสียงภาษาอังกฤษ
  - 2.2 เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวสะกดและการออกเสียง
  - 2.3 เพื่อให้เข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างประโยคในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ตามระดับชั้น
  - 2.4 เพื่อให้เข้าใจความหมายและสามารถใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับระดับชั้น
  - 2.5 เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมได้

โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 มี
ดังต่อไปนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา
<u>การฟังและการพูด</u>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟังเสียงและออกเสียงสระและคำได้ 2. สามารถฟังและเข้าใจความหมายของคำและประโยค 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงสระ พยัญชนะตัวอักษร และคำภายในวงศัพท์ 800 คำ 2. ข้อความและโครงสร้างง่าย ๆ เช่น ประโยคบอกเล่า คำถาม คำทอบสั้น ๆ ความสภาพการณ์ที่สร้างขึ้น
<u>การอ่าน</u>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสมอักษรและอ่านออกเสียงได้ 2. สามารถอ่านและเข้าใจความหมายของเนื้อหาที่กำหนดให้ 3. สามารถใช้พจนานุกรมได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอ่านออกเสียงที่สัมพันธ์กับตัวหนังสือ คำและข้อความให้ถูกต้องตามจังหวะและวรรคตอน 2. การอ่านเรื่องที่ไร้ศัพท์และรูปประโยคภายในวงที่จำกัด เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัย 3. การอ่านในใจเพื่อจับใจความ 4. การใช้พจนานุกรม

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา
<ol style="list-style-type: none"> 1. คัดและลอกแบบตัวอักษรเป็นคำ และข้อความตามที่กำหนดให้ได้ 2. เขียนคำและประโยคตามคำบอกได้ 3. เขียนประโยคโดยใช้คำและโครงสร้างที่เรียนมาได้ 	<p style="text-align: center;"><u>การเขียน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การคัดและลอกแบบตัวอักษรทั้งตัวพิมพ์และตัวเขียนตามแบบที่กำหนด 2. การเขียนตามคำบอก คอบคำตาม เขียนประโยคสั้น ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

วิธีสอนภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษ มุ่งให้นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ ดังนั้น จึงมีวิธีการฝึกโดยใช้กลุ่มเป็นศูนย์กลางการฝึก และกิจกรรมเป็นเครื่องมือ ดังนั้นบทบาทของครูจึงเป็นผู้แนะนำ ผู้อธิบาย และผู้กำเนนการฝึก และมีหน้าที่หาวิธีให้นักเรียนได้ฝึกภาษา จากการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อนภายในห้อง หรือภายในกลุ่มของตน การสอนภาษาอังกฤษมีสาระสำคัญ ดังนี้คือ

1. การสอนตัวอักษร
2. การสอนฟังและพูด
3. การสอนอ่าน คัด และจับคู่อักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็ก
4. การสอนอ่านในใจและเล่าเรื่อง และการอ่านออกเสียง
5. การสอนเขียน
6. การสอนเพลง

การวัดและการประเมินผล

ครูควรจะมีการประเมินผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั่วโมง ความถูกต้อง ประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละบท วิธีวัด และประเมินผล ทำได้หลายรูปแบบดังนี้

1. การสังเกต
2. การซักถาม
3. การตรวจผลงาน
4. การสอบ

(กระทรวงศึกษาธิการ 2521)

ปัญหาในการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทย ยังไม่ประสบความสำเร็จและไม่เป็นที่น่าพอใจตามจุดหมายของหลักสูตรและความสำคัญของภาษา จากรายงานการประชุมผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในเอเชีย ๗ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ค.ศ. 1971 พบว่า การเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยทั้ง 4 ทักษะ ไม่คุ้มค่ากับเวลาและเงินทองที่เสียไป โดยมีเพียง 5 % เท่านั้นที่ใช้ภาษาอังกฤษได้เมื่อออกจากสถานการศึกษา (UNESCO : n.d. อ้างใน กฤษณา วัฒนรงค์ 2525 : 3) ส่วนกองวางแผนการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดประชุมสัมมนาเรื่องปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย ได้สรุปผลของการสัมมนาปัญหาการสอนภาษาอังกฤษนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับการเริ่มเรียนชั้นใด แต่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน วิธีการสอน อุปกรณ์ จำนวนนักเรียนในชั้น และความทองการทางเศรษฐกิจและสังคม การสอนจะได้ผลจะต้องประกอบด้วย หลักสูตรที่ ครูที่ อุปกรณ์พร้อม และวิธีสอนที่ (กองวางแผนการศึกษา 2524 : 10 - 11)

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาหลายท่านได้แสดงความวิตกเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จไว้หลายประการดังนี้

ทวงเพ็ญ อินทรประวัติ ได้สรุปปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยว่า มีปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนซึ่งความรู้ยังไม่ดีมาครฐาน ไม่ชำนาญการสอนและการเตรียมการสอน ไม่เข้าใจโครงสร้างของหนังสือแบบเรียน ทักษิณสัการแปลในเวลาสอน ไม่มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ขณะที่ตัวนักเรียนมีปัญหาทั้งความสนใจในการเรียนน้อยมาก ที่ความรู้อ่อนเกินไป และไม่เชื่อมั่นในตนเอง อีกทั้งจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมากเกินไป ทำให้การสอนไม่เกิดผล (ทวงเพ็ญ อินทรประวัติ 2521 : 72 - 80)

สำอากค์ หิริญบูรณะ พิณช ได้สรุปสภาพและปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า

1. จำนวนนักเรียนในห้องมีมากเกินไป ตามมาตรฐานสากลในแต่ละห้องเรียนควรมีนักเรียนเพียง 20 - 25 คน แต่ในประเทศไทยส่วนใหญ่จำนวนนักเรียนต่อห้องจะมีประมาณ 40 - 50 คน ทำให้ความสนใจและเวลาที่ครูจะให้แก่นักเรียนย่อมมีน้อย ทำให้นักเรียนมีโอกาสฝึกน้อยตามไปด้วย

2. ครูมักยึดครูเป็นศูนย์กลางของการเรียน ทำให้นักเรียนมีโอกาสฝึกน้อย นักเรียนต้องเรียนทุกอย่างไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่คำนึงถึงความถนัดของผู้เรียน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

3. รูปแบบสื่อการเรียนที่มีอยู่ไม่เอื้อต่อการฝึกให้นักเรียนทำงานด้วยตนเอง รู้จักรับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

(สำอากค์ หิริญบูรณะ พิณช 2524 : 46 - 47)

ศูนย์ภาษาอังกฤษ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยได้ร่วมมือกับประชาชนคณะกรรมการประสานงานโครงการภาษาอังกฤษระดับชาติ ทำข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยขึ้น เพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาปรับปรุงนโยบายและหลักสูตรเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่คนไทย โดยถือเอาผลการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการเมื่อปี พ.ศ.2507 และของโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ.2510 มาประกอบการพิจารณาเสนอแนะ รายละเอียดที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวไทย

และชาวต่างประเทศ เห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีดังนี้

1. ผลการเรียนการสอนในโรงเรียนและในมหาวิทยาลัยทั่วไปในปัจจุบัน
ยังอยู่ในระดับธรรมดา
2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้การสอนไม่ได้ออกผลคือ การเสียเวลาแก่ข้อผิดพลาดซึ่ง
สอนไว้ในชั้นต้น ๆ เพราะในชั้นต้น ๆ ที่เริ่มเรียนเป็นระยะที่ของการครุฑที่สุด แต่
เขากลับใช้ครูที่มีความรู้และความสามารถน้อยที่สุดสอน
3. การพิจารณาสอนภาษาต่างประเทศโดยใช้ทฤษฎีการเรียนการสอนภาษา
ต่างประเทศเป็นเกณฑ์เพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ควรพิจารณาถึงความพอเพียง
ของครูภาษาอังกฤษที่ดี และองค์ความรู้ถึงทักษะที่เด็กต้องใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการ
สอนภาษาต่างประเทศควรถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุง เพื่อใช้ในการสื่อ
ความหมายกับภาษาต่างประเทศ

(The English Language Center of the University Development
Commission, Office of the National Education Council, Proposals
for Improvement of English Instruction in Thailand 1971)

พรณิณี สาคกริก ยังให้ความเห็นว่าการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
ไม่ได้ออกผลเพราะครูภาษาอังกฤษที่ผลิตออกมาไม่เพียงพอกับความต้องการ ส่วนครูที่สอนอยู่
ก็ไม่ได้รับการศึกษอบรมที่จะเป็นครูภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ และมีไกรภักที่จะเป็นครู
(พรณิณี สาคกริก 2514 : 56 - 58)

กษมา อัจฉริยศาสตร์ ก็ให้ความเห็นว่าการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
ล้มเหลวเพราะความไม่พร้อมของผู้สอน คือผู้สอนขาดความรู้ในกานเทคนิคการสอน ไม่
ทราบความถูกต้องในสิ่งที่สอน และขาดความถูกต้องในสิ่งที่สอน และขาดความตั้งใจ
ที่จะสอน ผู้เรียนก็ไม่พร้อมที่จะเรียนเพราะไม่เห็นประโยชน์ จึงไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียน
ยิ่งกว่านั้นแบบเรียน อุปกรณ์ก็ไม่พร้อม และมีปัญหาการเงินด้วย (กษมา อัจฉริยศาสตร์
2519 : 1)

ศศิธร แสงธนู และ กติก พงศทัต ให้ความเห็นว่า ปัญหาที่สอนภาษาต่างประเทศไม่ได้ผลนั้นเป็นเพราะสิ่งแวกฉอมไม่อำนวย คือ

1. ผู้เรียนไม่ได้ยินภาษาต่างประเทศตลอดเวลาเหมือนภาษาแม่
2. เวลาในการเรียนน้อย คือได้ฝึกเขียนเสียงที่ได้ฟังน้อยกว่าภาษาแม่ ไม่ได้เตรียมฟังและพูดก่อนเรียนอ่านและเขียนเหมือนภาษาแม่
3. โครงสร้างของภาษาแม่ต่างจากภาษาต่างประเทศ เด็กจึงนำวิธีใช้ภาษาแม่ไปใช้กับภาษาต่างประเทศ
4. ผู้เรียนไม่ได้เขียนภาษาค่างประเทศกับเจ้าของภาษา จึงไม่เข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
5. หลักสูตรมุ่งให้ผู้เขียนฝึกทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อม ๆ กัน นับเป็นการผิดธรรมชาติ เพราะที่ถูกต้องควรฟังและพูดให้คล่องก่อนจึงจะอ่านและเขียน

(ศศิธร แสงธนู และ กติก พงศทัต 2516 : 6)

กานดา ณ ฒาง กล่าวว่าการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทยมีแรงจูงใจแบบวัตถุ คือเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เขาได้ความรู้จากต่างประเทศ และจะช่วยให้เขาได้เป็นทางที่จะนำไปเรียนระดับสูงขึ้น นักเรียนไม่สนใจในธรรมชาติที่พูดภาษาอังกฤษ และไม่สนใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การเรียนจึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร (กานดา ณ ฒาง 2515 : 63)

คึกฤทธิ ปราโมช ให้ความเห็นว่า ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศในชั้นประถมศึกษาชั้นนั้นไม่ได้อยู่ที่ว่า ควรจะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเมื่อไร แต่อยู่ที่ว่าจะเรียนอย่างไรให้รู้ภาษาอังกฤษขนาดใช้การได้ การที่คนสมัยนี้รู้ภาษาอังกฤษไม่เท่าคนสมัยก่อนก็เพราะสภาพการศึกษาและสิ่งแวกฉอมบางอย่างแตกต่างกัน เช่น คำราชาศัพท์ก่อนหลายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ภาพยนตร์ก็เป็นภาพนิ่งและบรรยายภาพเป็นอักษรภาษาอังกฤษ เท่ากับฝึกภาษาอังกฤษหลายทางเกือบตลอดเวลา การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงคิดว่าเด็กปัจจุบัน (คึกฤทธิ ปราโมช 2520 : 7)

ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเห็นได้เด่นชัดขึ้นจากงานวิจัยของ
บุคคลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

บุปผชาติ เพ็งพิณิจ ได้วิจัยและสรุปปัญหาในการสอนวิชาภาษาอังกฤษไว้ว่า

1. ปัญหาทั่ว ๆ ไปที่ครูส่วนใหญ่ประสบอยู่คือ นักเรียนไม่มีโอกาสใช้ภาษา
อังกฤษนอกโรงเรียน
2. พื้นความรู้ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นหนึ่ง ๆ อยู่ในระดับกว้างกันมาก
และค่ามาก
3. หนังสือเรียนมีไม่มากพอ บางเล่มบรรจุเนื้อหามากเกินไป
4. ขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกทักษะการใช้ภาษา หนังสือประกอบการ
ค้นคว้ามีน้อย
5. ครูขาดความมั่นใจในการสร้างแบบทดสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบไม่เป็น
(บุปผชาติ เพ็งพิณิจ 2512 : 103)

นอกจากนี้ อุทัย ภิรมยวรีน และ เพ็ญศรี รังสิยากุล สรุปปัญหาการสอน
ภาษาอังกฤษว่า โรงเรียนบางแห่งไม่สอนให้เด็กพูด สอนแต่อ่าน แปล และไวยากรณ์ เด็ก
จึงพูดไม่ได้ ครูไม่เข้าใจเกี่ยวกับการสอนทักษะต่าง ๆ และยังให้ความสนใจต่ออุปกรณ์น้อย
เพราะเห็นว่า จะทำให้การสอนช้าไปไม่ทันตามหลักสูตรกำหนด ปัญหาจำนวนนักเรียน
ครูไม่สามารถเอาใจใส่ได้ทั่วถึง เพราะเด็กในแคว้นห้องมีมากเกินไป (อุทัย ภิรมยวรีน
และ เพ็ญศรี รังสิยากุล 2521 : 49 - 51) ส่วนวันทนีย์ ปกรโณคม และ เพ็ญศรี
กิสกะประกาย ได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ครูส่วนมากเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นบางส่วน
และบางคนไม่เคยทราบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีอย่างไรบ้าง ส่วนสาเหตุที่ทำให้การ
สอนไม่บรรลุจุดมุ่งหมายคือ นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ต่างกันมาก (วันทนีย์ ปกรโณคม
และ เพ็ญศรี กิสกะประกาย 2521 : 29 - 31)

ปัญหาของการสอนภาษาอังกฤษยิ่งเห็นได้ชัดมากขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกที่โรงเรียน

หลังยุค 2521 ค้นพบใน กรุงเทพฯ 2521

สามารถเลือกเรียนได้เป็นกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ทั้งที่ ศรีวิชัย สุวรรณภักดี ได้ศึกษา ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษและพบว่า

1. ในด้านปัญหาเกี่ยวกับครู เนื่องจากครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษไม่แม่นยำพอ ครูขาดความพร้อมที่จะสอน ไม่มีการเตรียมบทเรียน ครูขาดความรู้ทางด้านวิธีสอน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สนใจศึกษาหลักสูตรและจุดมุ่งหมาย ไม่มีเวลาตรวจงาน เพราะมีงานมากเกินไป ไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนและการใช้จิตวิทยาในการสอน

2. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนพบว่า นักเรียนมีทัศนคติไม่ดีต่อครูและวิชาภาษาอังกฤษ จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป นักเรียนไม่กล้าแสดงออกโดยเฉพาะทางด้านการศึกษา นักเรียนขาดการสนับสนุนและช่วยเหลือจากที่บ้าน นักเรียนไม่รู้จักช่วยตัวเอง

3. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน ลักษณะของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษ เพราะมีเสียงรบกวน บางโรงเรียนขาดห้องสมุดและหนังสือประกอบอื่น ๆ ผู้บริหารบางโรงเรียนไม่เข้าใจหลักสูตรของภาษาอังกฤษ

4. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียน มีปัญหาค้นหาการพิมพ์แบบเรียนล่าช้าไม่ทันกับการเรียน ทำให้ครูไม่มีเวลาเตรียมตัว

(ศรีวิชัย สุวรรณภักดี 2522 : 78 - 79)

ส่วน จันตรี กุปตะวาทีน ได้วิจัยในเรื่องความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อการสอนระดับประถมศึกษาตอนปลายให้โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษและต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการต่าง ๆ สำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม (จันตรี กุปตะวาทีน 2521 : 70) และ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ครูมีปัญหาในเรื่องขาดความรู้ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ตลอดจนด้านวิธีการสอน จึงต้องการได้รับการอบรมและการนิเทศการสอนในชั้นเรียนนี้มาก (ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ 2528 : 79 - 80)

จากเอกสารและงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งกล่าวข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษนั้นเกิดจากปัจจัย 3 ประการคือ ปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดจากตัวครู นักเรียน และส่วนสนับสนุนการสอนอื่น ๆ เช่น ผู้บริหาร สื่อการเรียนการสอน แบบเรียน ฯลฯ กล่าวคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน ความรู้ในการใช้สื่อการสอน และยังขาดความรู้ในด้านการวัดผลประเมินผลด้วย จึงทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพหรือบรรลุผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษได้ ปัญหาเกิดจากนักเรียนเองนั้นเป็นเพราะนักเรียนไม่เข้าใจจุดหมายของการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเกิดระดับประถมศึกษาที่อยู่ในชนบท และที่สำคัญคือ ขาดปัจจัยสนับสนุนด้านการเงินสภาพแวดล้อมไม่อำนวย ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดจากปัญหาค่านิยมของนักเรียนเอง นอกจากนั้นจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นที่มีมากเกินไป ทำให้ครูไม่อาจให้ความสนใจในการสอนและการฝึกทักษะได้ทั่วถึง ส่วนปัญหาที่เกิดจากปัจจัยสนับสนุนการสอนอื่น ๆ ก็คือการที่ผู้บริหารไม่สนใจและไม่สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่ควร การจัดครูเข้าสอนไม่เหมาะสม ไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาอบรมเพิ่มเติม ไม่ค่อยเอาใจใส่ทำงานงบประมาณ ครูจึงไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมไว้ใช้ในการสอนอย่างเพียงพอ อันเป็นผลให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพและไม่บังเกิดผลตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษและความต้องการ
การนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะประสบผลสำเร็จได้ย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น องค์ประกอบด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนด้านเทคนิคและวิธีสอน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบด้านครูผู้สอนจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ ข้าราชการวิทยากรนิเทศฯ ได้กล่าวว่า บุคคลที่จะทำให้หลักสูตรสามารถบรรลุถึงจุดหมายที่

วางไว้คือ ครูผู้สอน เพราะจะเป็นผู้ที่วางแผนการและดำเนินการในเรื่องการนำตัว
หลักสูตร แผนการสอน และคู่มือในรูปต่าง ๆ มาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสม-
การณ หรือการเรียนรู้อื่นในชั้นเรียน จึงกล่าวได้ว่า ครูคือหัวใจของหลักสูตร คุณภาพ
ของครูจึงเป็นจุดออกสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดหมายของหลักสูตร (ชวีชัย
ชัยจิรณายากุล 2527 : 223)

หลักสูตรภาษาอังกฤษก็เช่นเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นสำคัญ ครูจึงควรเป็น
ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ทั้งที่ อ่ำภา ไชกิจติ
ไถ่กล่าวไว้ในผลของการวิจัยว่า นักเรียนจะเรียนภาษาอังกฤษได้ดีหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับ
ความสามารถของครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ คือ ครูจะต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการและความ
รู้เกี่ยวกับวิธีสอนต่าง ๆ (อ่ำภา ไชกิจติ 2503 : 95) เช่นเดียวกับที่ เคนเนท
โรบินสัน (Kenneth Robinson ไถ่กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษ
อยู่ที่การตระเตรียมอย่างดีของครู ถ้าเกิดผิดพลาดเกี่ยวกับบทเรียนที่เตรียม ครูจะหา
วิธีสอนให้เกิดความสำเร็จได้ยาก (Kenneth Robinson 1960 : 91)

สำหรับความรู้ความเข้าใจของครูภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน
ให้บรรลุผลนั้น ไถ่มีผู้กล่าวถึงไว้หลายทัศนะ ทั้งที่ สุโร พงษ์ทองเจริญ ไถ่ให้ความ
เห็นว่า ครูภาษาอังกฤษที่ดีควร

1. รู้เรื่องโครงสร้างภาษาอังกฤษอย่างดี อย่างน้อยที่สุดในเนื้อหาที่ตนเองสอน
2. รู้เรื่องโครงสร้างภาษาไทยดี เพื่อใช้เปรียบเทียบกับโครงสร้างภาษา
อังกฤษที่สอน
3. ไม่ปะปนตัวสะกดกับการออกเสียง
4. ทราบวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของนักเรียน
5. ใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุดในเวลาสอน
6. รู้ว่าเรียนภาษากับวรรณคดีไม่เหมือนกัน
7. รู้จักวิธีใช้อุปกรณ์การสอน

8. รู้จักสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน (สุไร พงษ์ทองเจริญ 2517 : 3 - 5)

ในคํานงงานวิจัย สมศักดิ์ เจริญสุข ได้ศึกษาพบว่าสมรรถภาพที่ครูภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมีเรียงตามลำดับความสำคัญมี 12 ประการดังนี้

1. มีความรู้ด้านเนื้อหาและโครงสร้างวิชาภาษาอังกฤษ
2. มีทักษะทางภาษาอังกฤษทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษทั้งด้านจุดหมาย หลักการและโครงสร้าง
4. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีการสอนได้

เหมาะสม

5. มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
6. มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพของความเป็นครู
7. มีความรู้และความสามารถในการใช้จิตวิทยาทั่วไป และจิตวิทยาการเรียนรู้อังกฤษ
8. มีความรู้และความสามารถวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน
9. รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
10. มีความสามารถในการเขียนจุดมุ่งหมายและแผนการสอนเขียนเชิงพฤติกรรม
11. มีความสามารถในการใช้และผลิตสื่อการสอนหรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ
12. มีความสามารถในการนำความรู้ในวิชาชีพไปบริการสังคม

(สมศักดิ์ เจริญสุข 2524 : ๑)

และ ชีรพงษ์ แก่นอินทร์ ได้ทำการวิจัยพบว่า สมรรถภาพของครูภาษาอังกฤษที่พึงปรารถนา 10 อันดับแรกเรียงตามลำดับความจำเป็นมีดังนี้คือ

1. รู้และเข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษ
2. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
3. ประพฤติตนให้เด็กเชื่อถือและไว้วางใจ
4. มั่นใจในการสอนของตนและกล้าแสดงเป็นตัวอย่างแก่นักเรียน
5. ศึกษาคู่มือครูและเนื้อหาก่อนเสมอ
6. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป

7. สามารถออกเสียงคำศัพท์และรูปประโยคที่จำเป็นในการเรียนการสอน
ได้อย่างถูกต้องชัดเจน

8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

9. มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนอย่างละเอียด

10. เอาใจใส่ และสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน

(ธีระพงษ์ แก่นอินทร์ 2528 : ๑)

จากแนวความคิดและผลการวิจัยข้างต้น กล่าวได้ว่า ในการจัดการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษนั้น ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการซึ่งอาจ
สรุปเป็นค่านิยม ๗ ข้อ 5 ค่านิยมคือ

1. ค่านิยมหลักสูตร
2. ค่านิยมเนื้อหาวิชา
3. ค่านิยมวิธีการสอนและเทคนิคการสอน
4. ค่านิยมสื่อการเรียนการสอน
5. ค่านิยมการวัดผลและประเมินผล

เพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น จะขอกล่าวถึงความสำคัญของความรู้ความเข้าใจใน
ค่านิยมต่าง ๆ และความคงการดำเนินการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษในแต่ละค่านิยมนี้

ค่านิยมหลักสูตร

มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายประการ เช่น บ็อบบิท (Bobbitt)
ให้คำนิยามของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือรายการของสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งเกิดและเขวาวจน
จะคงทำและจะคงประสบโดยการพัฒนาความสามารถ เพื่อจะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีและ
เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ (Bobbitt 1918 : 42) ส่วนสมาคม
นิเทศและพัฒนาหลักสูตร (ASCD) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ หลักสูตรคือ
การตัดสินใจก่อนที่จะดำเนินการเรียนการสอน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับภารกิจหลักของเนื้อหา
วิชา การเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้สอน และการเลือกวัสดุอุปกรณ์

รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการจัดกลุ่มเพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างใกล้ชิดให้มากที่สุด (ASCD 1967 : 5) และ ธวัชชัย รัชจิรฉายากุล ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน (ธวัชชัย รัชจิรฉายากุล 2527 : 12)

จากคำนิยามของหลักสูตรที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันไปก็ตาม แต่นักปราชญ์ทางหลักสูตรต่างก็ยอมรับคำนิยามของหลักสูตรซึ่งกล่าวออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชาซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นคตอนอย่างก็แล้ว
2. หลักสูตร ประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียนซึ่งได้วางแผนไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ค้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคัมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียนซึ่งเขาได้จำ ได้รับรู้ และได้ตอบสนองต่อการแนะนำทางของโรงเรียน (Cay 1966)

ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักสูตรให้ชัดเจนแท้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในแนวทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็เช่นกัน ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจชัดเจนเพื่อจะได้เตรียมการสอนได้ถูกต้อง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ กานตา ณ ฉาง กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเป็นเครื่องบอกวิธีสอนที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการสอนที่คั้งใจ เปรียบเสมือนกุญแจไขไปสู่วิธีสอนและการเตรียมการสอนของครู ครูจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายให้แจ่มชัดที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่คั้งไว้ตามหลักสูตร (กานตา ณ ฉาง 2519 : 20)

จากความสำเร็จของหลักสูตรดังกล่าวจึงกล่าวได้ว่า ครูมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร แต่ในทางปฏิบัติแล้วครูมักไม่เข้าใจหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้ ศรีวิชัย สุวรรณภิกขิ กล่าวไว้ว่า ปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างหนึ่งนั้น เกิดจากการที่ครูไม่สนใจศึกษาหลักสูตรว่ามีจุดมุ่งหมายอย่างไร ทำให้การสอนไม่มีหลักเกณฑ์ (ศรีวิชัย สุวรรณภิกขิ 2522 : 74 - 76)

แนวความคิดข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจา เดชาวิทย์ ที่พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่วนหนึ่งนั้นเกิดจากตัวครูเองคือ การที่ครูไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (รุจา เดชาวิทย์ 2524 : 12) และ วันทนิย์ ปกรโฒยม และ เพ็ญศรี กิสกะประกาย ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ในด้านหลักสูตร ครูบางส่วนยังไม่ทราบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีอย่างไรบ้าง และครูส่วนใหญ่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงบางส่วน (วันทนิย์ ปกรโฒยม และ เพ็ญศรี กิสกะประกาย 2521 : 29 - 31)

จากปัญหการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ครูจำเป็นต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร หรือต้องการให้มีการนิเทศการสอนในหลักสูตร ทั้งนี้ อุทัย ภิรมย์รัตน์ ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับภาวะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า ครูต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือในการให้ความรู้เรื่องหลักสูตร (อุทัย ภิรมย์รัตน์ 2511 : 19 - 23) และ สุนันทา กุรงค์พันธ์ 2527 : ๑)

ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจหรือการนิเทศการสอนในหลักสูตรจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อใ้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

งานเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่มีประโยชน์และทิ้งประสงค์ในการสอน ทั้งนี้ ชวิชัย รัชจิรณายากุล ได้กล่าวว่า เนื้อหาสาระคือสิ่งที่ครูผู้สอนเลือกสรรและกำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายให้เหมาะกับ

ระดับชั้นของผู้เรียน และเป็นตัวที่ช่วยให้ผู้สอนได้กำหนดวิธีและกิจกรรมการสอนได้
เหมาะสม (ธวัชชัย ชัยจิรธายากุล 2527 : 114 - 115)

การปรับเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป
เป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งที่ วิจิตร วรคุณางกูร กาญจน
ศรีภักษสินธุ์ และ สุทธิชัย ชีระกุล ได้กล่าวว่า เมื่อหลักสูตรได้รับการพัฒนาสิ่งที่ระคึก
ความมาคือการปรับปรุงเนื้อหาวิชา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะ
เนื้อหาวิชาเป็นสื่อสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และที่สำคัญอีก
ประการหนึ่งคือ ความรู้ในสาขาต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอด
เวลา ทั้งนี้ถึงแม้ว่าครูผู้สอนจะมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรและความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ตัวเอง
กำลังสอนอยู่เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม การติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการในสาขาที่ตัว
เองกำลังสอนอยู่ก็ยิ่งนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น (วิจิตร วรคุณางกูร กาญจน ศรีภักษสินธุ์
และ สุทธิชัย ชีระกุล 2524 : 13 - 14) ทั้งนี้ ครูภาษาอังกฤษจึงมีความรู้ในเนื้อหา
วิชาที่ตนสอนอยู่เป็นอย่างดี และทันต่อการเปลี่ยนแปลงหรือความเคลื่อนไหวทางวิชาการ

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังประสบปัญหาด้านความรู้ของครู
เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอยู่มาก ทั้งที่ พวงเพ็ญ อินทรประวัติกี มีความเห็นว่า ครูบางคน
ยังมีความรู้ไม่ไพเราะครุฐาน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาไม่แม่นยำแน่นแฟ้นพอ ได้รับการฝึกฝน
มาไม่เพียงพอ ทำให้มีความรู้ความชำนาญน้อย และครูส่วนใหญ่ยังขาดความกระตือรือร้น
ไม่ชวนชวชาญปรับปรุงตนเอง ไม่คอยแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ (พวงเพ็ญ
อินทรประวัติกี ม.ป.ป. : 72 - 76) ซึ่งสอดคล้องกับความคึกเห็นของ ศรีวิชัย สุวรรณภักติกี
ที่ว่า บางครั้งพบว่าไม่มีครูผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอกับการที่ตองสอนภาษาอังกฤษ จึงเป็นผล
ให้ครูขาดความมั่นใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษของตนเอง (ศรีวิชัย สุวรรณภักติกี 2527 :
74 - 76) และจากการวิจัยของ อุทัย ภิมมยรัตน์ พบว่า ครูมีปัญหากันการค้นคว้า
หาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เพราะขาดแคลนแหล่งวิทยากรต่าง ๆ จึงทำให้ไม่แน
ใจในหลักวิชาและเนื้อหาที่จะสอน (อุทัย ภิมมยรัตน์ 2511 : 19 - 23)

จากปัญหากันกล่าวสรุปได้ว่า ครูมีปัญหากันเรื่องความรู้ความเข้าใจในก้าน
เนื้อหาวิชา ซึ่งส่งผลให้การจึกการเรียนการสอนไม่ทีเท่าที่ควร การค้นคว้าหาความรู้

เพิ่มเกมหรือการรับความรู้ในก้านเนื้อหาวิชาจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังที่ จันตรี คุปตะวาทีน ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดของครูภาษาอังกฤษพบว่า ครูต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการต่าง ๆ สำหรับคนคว่ำเพิ่มเกม (จันตรี คุปตะวาทีน 2521 : 70) และ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ครูต้องการเข้ารับการอบรมทั้งในด้านเนื้อหาวิชาและวิธีสอน (ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ 2524 : 79 - 80) ส่วน สุนันทา คุรงค์พันธ์ วิจัยพบว่า ครูภาษาอังกฤษต้องการให้มีการนิเทศการสอนด้านเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมาก (สุนันทา คุรงค์พันธ์ 2527 : จ) ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจหรือการนิเทศการสอนด้านเนื้อหาวิชา จึงมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้บรรลุผลตามจุดหมายของการศึกษา

ก้านวิธีการสอนและเทคนิคการสอน

วิธีการสอนและเทคนิคการสอน คือ สื่อกลางที่ครูใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจความเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังที่ ปราณี เถกิงพล และคณะ กล่าวว่า วิธีสอนคือกุศโลบายหรือวิธีการ แนะนำการจักทำการเรียนการสอนที่จะทำให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดีที่สุด เป็นเสมือนสื่อระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (ปราณี เถกิงพล และคณะ 2524 : 27) วิธีการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและระดับความสามารถของผู้เรียน ดังที่ สัจจ อุทรานันท์ ได้กล่าวไว้ว่า ในการเลือกวิธีสอนนั้นผู้สอนต้องเลือกให้เหมาะสมกับความสนใจหรือวัยของผู้เรียนด้วย โดยมีข้อความที่ว่า ควรเลือกวิธีสอนที่เห็นว่าตนเองสามารถจะทำให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีไ้มากที่สุด (สัจจ อุทรานันท์ 2525 : 65) ขณะที่ สุโร พงษ์ทองเจริญ กล่าวว่า ครูควรพิจารณาภาษาเทคนิควิธีในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพการเรียนการสอนโดยไม่จำกัดว่าจะต้องสอนด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น (สุโร พงษ์ทองเจริญ 2525 : 98) เพราะปัญหาที่ว่าวิธีการใดเป็นวิธีการสอนที่ดี

ที่สุดนั้น ใ้มีการอภิปรายและค้นคว้าวิธีการสอนกันอย่างกว้างขวางแล้ว แต่ก็ไม่อาจหาข้อยุติได้ว่า วิธีการสอนใดจะดีที่สุด (เขาวัดถรณ์ บุญศิริ 2524 : 1)

ดังนั้นครูจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตร แต่ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษายังคงเป็นปัญหาอยู่มากในก้านวิธีสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีสอนทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทั้งที่กองวางแผนการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปผลการสัมมนาเรื่อง ปัญหาการสอนภาษาค่างประเทศแก่เด็กไทย ปัญหาการสอนส่วนหนึ่งซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีสอน (กองวางแผนการศึกษา 2524 : 10 - 11) และ ศรีวิชัย สุวรรณหงิทธิ กล่าวว่ ครูขาดความรู้ทางก้านวิธีสอนที่เหมาะสม และไม่สามารถนำวิธีการสอนที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ได้ หรือนำไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง และครูขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งอาจเป็นเพราะไม่แม่นย่ำในเนื้อหาวิชาหรือวิธีสอนแบบค่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีสอนให้ทักษะทั้ง 4 สัมพันธ์กัน กล่าวคือ ครูไม่กล้าแสดงออกเมื่อต้องสอนทักษะการฟังและพูด เพราะอายุที่จะต้องออกเสียงภาษาอังกฤษ เป็นเหตุให้นักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะค่าง ๆ ให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการฟังและพูด (ศรีวิชัย สุวรรณหงิทธิ 2522 : 74 - 76) คำกล่าวที่สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ สังเวียน สฤษดิ์กุล ที่กล่าวว่า ครูภาษาอังกฤษส่วนมากนั้นแม้จะจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย แต่ในความเป็นจริงยังขาดความสามารถในการสอนทักษะค่าง ๆ จะเข้าใจแก่การสอน อ่านและไวยากรณ์ (สังเวียน สฤษดิ์กุล 2521 : 3 - 4) และ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรนุช รัตนประสิทธิ์ ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการสอนในก้านค่าง ๆ และความคองการของครูภาษาอังกฤษพบว่า ครูส่วนมากมีปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอน กล่าวคือ ครูส่วนมากไม่ได้รับการฝึกฝนมาเพื่อสอนภาษาอังกฤษ เพียงแต่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นจึงใช้วิธีสอนแบบที่ครูเป็นฝ่ายพูดและสอนไปตามหนังสือ นักเรียนมีหน้าที่รับฟังและท่องจำเท่านั้น (วรนุช รัตนประสิทธิ์ 2503 : 19 - 23) และ อุทัย ภิมยรีน และ เพ็ญศรี รังสิยากุล ซึ่งศึกษาปัญหาการสอน

สอนภาษาอังกฤษพบว่า ในด้านวิธีสอน โรงเรียนบางแห่งไม่สอนให้เด็กพูด สอนแต่
อ่าน แปล และไวยากรณ์ เด็กจึงพูดไม่ได้ (อุทัย ภิมยรัตน์ และ เพ็ญศรี รังสิยาภูล
2521 : 49 - 51)

จากปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเกิดจากการขาดความรู้ความ
เข้าใจของครูด้านวิธีสอน กล่าวได้ว่าในการแก้ปัญหาครูมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา
หาความรู้ความเข้าใจด้านวิธีสอนเพิ่มเติม หรือต้องการการนิเทศการสอนด้านเทคนิค
และวิธีการสอน ดังที่ ชีรพงศ์แก่นอินทร์ ได้ทำการวิจัยและพบว่า ครูต้องการให้มี
การอบรมวิธีสอนภาษาอังกฤษระยะสั้น ๆ จากศึกษานิเทศก์ (ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ 2524
: 79 - 80) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพันธ์ กุรงค์พันธ์ ที่ว่า ครูภาษาอังกฤษ
มีความต้องการการนิเทศการสอนด้านวิธีสอนอยู่ในระดับมาก (สุพันธ์ กุรงค์พันธ์
2527 : ฉ) ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจหรือการนิเทศการสอนด้านเทคนิคและ
วิธีการสอนจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้บรรลุผล

ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในปัจจุบันในการนำความช่วยเหลือใน
การสอนของครู เพราะสื่อการเรียนการสอนจะมีส่วนช่วยสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
ในห้องเรียน และช่วยพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของเด็กให้สมบูรณ์ นั่นคือ ช่วยให้เด็กมีความ
สามารถในการพูดอย่างคล่องแคล่วชัดเจน ทั้งเสียงต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีและถูกต้อง
รวดเร็ว อ่านและเขียนได้อย่างถูกต้องได้ใจความ ดังที่ สุโร พงษ์ทองเจริญ ได้กล่าว
ถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อจะช่วยการอธิบายของครู ให้ครูเสียเวลา
น้อยลงแต่ได้ประโยชน์มากขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ เมื่อเด็กได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น
จากการได้ฟัง พูด และเห็น ทำให้บทเรียนมีความหมายมากขึ้น เด็กจะได้เพิ่มขึ้น นอกจาก
นี้สื่อยังเป็นสิ่งเร้าความสนใจของเด็ก และส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรม เพราะบางครั้ง
อุปกรณ์การสอนที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอนอาจจะให้นักเรียนทำขึ้นก็ได้ (สุโร
พงษ์ทองเจริญ 2525 : 189 - 190)

ด้วยเหตุที่สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ครูจึงต้องเลือก
ใช้สื่อประกอบการสอน โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งที่ ศรีวิชัย สุวรรณภิกิ กล่าวว่าการเลือกสื่อต่าง ๆ จะต้อง
คำนึงถึงความประหยัดและสะดวกในการจัดหา อาจจะเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายในห้องเรียนและ
มีราคาถูก ง่าย สะดวกต่อการนำไปใช้ เหมาะสมกับนักเรียน (ศรีวิชัย สุวรรณภิกิ
2522 : 97 - 99)

จากแนวความคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์และมีความ
สำคัญอย่างมากที่จะสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปตามจุดหมาย
ของหลักสูตรยิ่งขึ้น จนกลายเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีส่วนช่วยในการสอนของครู แต่
อย่างไรก็ตามการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ในการสอนของครูภาษาอังกฤษในปัจจุบัน
ยังคงมีปัญหามาก ทั้งที่ กานดา ณ ถลาง กล่าวว่า ผนวกวิชาภาษาอังกฤษมักขาด
งบประมาณในการจัดหาหรือจัดซื้ออุปกรณ์ เพราะผู้บริหารไม่สนับสนุนการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร จึงไม่เอาใจใส่งบประมาณด้านนี้ จึงทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่
สู้จะไฉไล (กานดา ณ ถลาง 2515 : 14) ในขณะที่ อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี
รังสิยาภูล ไก่สรุปปัญหาและความต้องการของครูภาษาอังกฤษในส่วนที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การ
สอนในงานวิจัยของเขาว่า ครูส่วนมากขาดแคลนหนังสือประกอบการสอนภาษา
อังกฤษ ไม่มีทุนเพียงพอที่จะจัดทำอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น และไม่มีเวลาจัดทำอุปกรณ์การ
สอนขึ้นใช้เอง (อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี รังสิยาภูล 2511 : 19 - 23)

สำหรับคำปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสอนภาษาอังกฤษนั้น พรทิพา
เหลือวงษ์นิจ ใ้วิจัยพบว่า สาเหตุที่นักเรียนเรียนไม่ได้ผลโดยเฉพาะในชั้นทักษะ
การฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้น เป็นเพราะครูไม่นิยมใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากครู
ส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนน้อยและคุณภาพค่อนข้างต่ำ โดย
เฉพาะอย่างยิ่งความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษา (พรทิพา เหลือวงษ์นิจ
2522 : 120 - 136) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา ปราชญ์นคร ที่พบว่า
ครูส่วนใหญ่ยังมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษาน้อย เนื่องจากไม่เคย
เข้ารับการอบรมทางด้านนี้ และยังไม่เห็นความสำคัญของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ขาดความ

เข้าใจเกี่ยวกับการใช้และประโยชน์ของสื่อทัศนูปกรณ์ เพราะเกรงว่าจะเสียเวลาทำให้สอนไม่ทันหลักสูตร และสาเหตุที่ครูไม่ใช้สื่อการเรียนการสอนเกิดจากการขาดแคลนอุปกรณ์การสอนในโรงเรียน อุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่เหมาะสมกับบทเรียน ครูไม่ถนัดในการใช้ และไม่มีเวลาเตรียมการ รวมทั้งโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอนภาษาอังกฤษ (อรสา ปราชญ์นคร 2512 : 79 - 80)

จากปัญหาค้างกล่าว กล่าวได้ว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสื่อการเรียนการสอนอยู่มาก ซึ่งเป็นสาเหตุและอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ครูจึงต้องการความรู้ความเข้าใจในขั้นนี้มากขึ้น ทั้งที่ อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี รังสิยาภูล กล่าววา ครูต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการด้านอุปกรณ์การสอนและสื่อทัศนศึกษา โดยจัดให้มีการอบรมการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน (อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี รังสิยาภูล 2521 : 19 - 23) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพงษ์ แก่นอินทร์ ที่พบว่า ครูต้องการได้รับคำแนะนำและคู่มือครูในการจัดทำและการใช้อุปกรณ์การสอน (ชีรพงษ์ แก่นอินทร์ 2524 : 79 - 80) และ สุนันทา กุรงค์พันธ์ วิจัยพบว่า ครูภาษาอังกฤษต้องการให้มีการนิเทศการสอนด้านอุปกรณ์การสอนอยู่ในระดับมาก (สุนันทา กุรงค์พันธ์ 2527 : ๑) ทั้งนี้การให้ความรู้ความเข้าใจหรือการนิเทศการสอนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง

กานการวัดผลและประเมินผล

อชิพร ศรียมก ให้ความหมายของการวัดผลการศึกษา (educational measurement) ว่า หมายถึงกระบวนการในการกำหนดจำนวนตัวเลข ปริมาณ อันกับ ข้อมูล และลักษณะให้กับวัตถุ สิ่งของ และบุคคลความกฏเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือในการวัด และสิ่งที่จะวัดก็คือ คุณสมบัติหรือลักษณะของสิ่งนั้น ๆ (อชิพร ศรียมก 2523 : 14) ส่วน คาร์เตอร์ วี. กูด (Carter v. Good) ให้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป การทดสอบการนำพาตรา ส่วนประเมินค่า การศึกษาระบบการที่วัดได้ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้าง

มาตรการส่วนประเมินค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำที่เป็นมาตรฐาน การแปลความหมายผลของการทดสอบ รวมทั้งการใช้วิธีทางการสถิติเพื่อแปลความหมายผลการวัดแล้วนำเอาผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษา หรือกับบุคคลที่ถูกวัด (Good 1959 : 338)

ส่วนการประเมินผลการศึกษา (educational evaluation นั้น อธิพร ศรียมก ให้ความหมายว่า หมายถึงกระบวนการในการตัดสิน ตีราคา หรือสรุป เพื่อพิจารณาความเหมาะสมหรือคุณค่าของคุณลักษณะ พฤติกรรม และสิ่งของว่าดีเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดผลเป็นหลัก (อธิพร ศรียมก 2523 : 223) ส่วน กูค (Good) ก็ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า หมายถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดความมั่นใจหรือการตัดสินคุณค่าหรือปริมาณของบางอย่างโดยตีค่าด้วยความระมัดระวัง (Good 1959 : 209)

จากความหมายดังกล่าว กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวัดผลการศึกษาคือกระบวนการหนึ่งซึ่งจะทำให้ทราบปริมาณ จำนวน และลักษณะของสิ่งที่ถูกวัด หรือเป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ส่วนการประเมินผลการศึกษา คือกระบวนการที่ครูเอาสิ่งที่ได้จากการวัดมาวินิจฉัย ตีราคา หรือกำหนดคุณค่า และสรุปผลออกมาว่า นักเรียนคนนั้นมีคุณภาพอย่างไร สอบผ่านหรือไม่ความเกณฑ์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่พึงไว้

การวัดผลและการประเมินผลเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะจะช่วยในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนเรียน ให้ครูหาจุดเริ่มต้นที่เหมาะสมในการสอน ทั้งยังช่วยให้ครูทราบผลการศึกษาของนักเรียนระหว่างเรียนอันเป็นการตรวจสอบว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป และคุณผลปลายภาคเรียน แล้วนำเอาผลทั้งหมดมาประเมินดูว่าครูบกพร่องในการสอนเช่นไร จะต้องปรับปรุงหรือไม่อย่างไร (สุโร พงษ์ทองเจริญ 2525 : 232)

ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้น ก่อนอื่นครูจะต้องแยกให้ออกว่าจะสอบวิชาทักษะไม่ใช่วิชาทั่ว ๆ ไป จึงจำเป็นต้องแยกว่าจะทดสอบทักษะ

โค โดยออกข้อทดสอบให้เห็นแก่นแท้ในทักษะนั้น หรือบางครั้งครูต้องออกข้อสอยให้ทักษะสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าต้องการทดสอบทักษะใด ทดสอบอะไร โดยเรียงลำดับการถามไปเรื่อย ๆ มีให้สัมพันธ์ และครูควรแยกข้อสอบออกเป็นชุด ๆ ตามลำดับความยากง่าย (Rivers 1972 : 286 - 334)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องมี ทั้งในด้านการสอบ การออกแบบข้อสอบ วิธีทดสอบและการประเมินผล เพราะการวัดผลและประเมินผลเป็นเครื่องมือที่จะช่วยครูตรวจสอบคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและสิ่งที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบันครูผู้สอนภาษาอังกฤษประสบปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่มาก ทั้งที่ อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี รังสิยากุล ได้แสดงความคิดเห็นในส่วนนี้ว่า ครูชาววิศกูปกรณ์ในการสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย ครูชาวความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการออกข้อสอบที่รัดกุม ครูชาวความรู้ความชำนาญและความมั่นใจในการออกข้อสอบ จึงทำให้ครูไม่สามารถออกข้อสอบได้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรและสามารถวัดความเจริญได้หลาย ๆ ด้าน ครูจึงมักออกข้อสอบเน้นไปในด้านการวัดความจำเสียเป็นส่วนใหญ่ และครูยังคิดว่า การวัดผลเป็นการเพิ่มภาระของตนเอง (อุทัย ภิรมย์วัน และ เพ็ญศรี รังสิยากุล 2521 : 50)

บุปผชาติ เฟ่งพิณิจ ได้สรุปปัญหาในส่วนนี้ว่า ครูส่วนมากประสบปัญหาไม่มั่นใจในการสร้างข้อทดสอบแบบปรนัย และไม่รู้จักการวิเคราะห์ข้อสอบ (บุปผชาติ เฟ่งพิณิจ 2512 : 103) ส่วน เมตตา บุญยากร พบว่า ครูประสบปัญหาการชาววิศกูปกรณ์ในการสร้างข้อทดสอบ (เมตตา บุญยากร 2513 : 100 - 101) นอกจากนี้ จันตรี คุปตะวาทีน ได้วิจัยพบว่า ครูมีปัญหามั่นใจในการสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตร ไม่รู้จักวิเคราะห์ข้อสอบแบบต่าง ๆ (จันตรี คุปตะวาทีน 2521 : 71) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รวงทอง คำรังสฤษดิ์ ที่พบว่า ครูไม่เข้าใจหลักการวัดและการประเมินผล ปัญหาที่รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลไม่ไ้มาครฐานชาววิศกูปกรณ์ในการทำแบบประเมินผล และขาดคู่มือการประเมินผล (รวงทอง คำรังสฤษดิ์ 2525 : 117)

กล่าวโดยสรุปแล้วปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาชั้น
 เกิดจากการที่ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผลอย่างแท้จริง ทั้ง
 ยังไม่มั่นใจในการสร้างแบบทดสอบและไม่รู้จักวิธีการวิเคราะห์ข้อสอบด้วย จึงทำให้การ
 วัดผลและประเมินผลเป็นปัญหาภาค สมควรที่ครูจะต้องได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยว
 กับหลักการวัดผลและประเมินผล การสร้างข้อทดสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบ การประเมิน
 ผลพฤติกรรมและทักษะ เพื่อให้การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการที่มีคุณภาพในการ
 ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนยิ่งขึ้น ดังที่ จันตรี คุปตะวาทีน
 วิจัยพบว่า ครูต้องการให้มีการอบรมหรือสัมมนาวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งความ
 รู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล (จันตรี คุปตะวาทีน 2521 : 71) และการวิจัย
 ของ สุนันทา กุรงค์พันธ์ พบว่า ครูภาษาอังกฤษต้องการการนิเทศการสอนด้านการวัดผล
 และประเมินผลอยู่ในระดับมาก (สุนันทา กุรงค์พันธ์ 2527 : ๑) ทั้งนี้การให้ความรู้
 ความเข้าใจหรือการนิเทศการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง
 ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากเอกสารและงานวิจัยในค่านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน
 การสอนของครูภาษาอังกฤษในค่านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และเทคนิคการ
 สอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผลพอสรุปได้ว่า ปัจจุบันครูภาษา
 อังกฤษประสบปัญหาในการสอนเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจที่จำเป็นในการจัดการเรียน
 การสอนด้านต่าง ๆ ซึ่งทำให้ครูต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ
 ต้องการการนิเทศการสอนในค่านดังกล่าว เพื่อช่วยปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของ
 ครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แต่เนื่องจากว่าปัญหาในแต่ละค่านของแต่ละโรงเรียนนั้นย่อมไม่เหมือนกันไป
 หมดทุกอย่าง ทั้งนี้การให้ความช่วยเหลือในค่านการนิเทศการสอนแก่ครูผู้สอนในลักษณะ
 เดียวกัน ย่อมไม่เป็นการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เช่น ในโรงเรียนขนาดใหญ่ครูไม่มีปัญหาในค่าน
 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่มีปัญหาค่านการวัดผลและประเมิน

ผล ในขณะที่ครูโรงเรียนขนาดเล็กอาจมีปัญหาค้นหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
เนื้อหาวิชา แต่ไม่มีปัญหาค้นหาเทคนิคและวิธีการสอน เป็นต้น

จากตัวอย่างที่ได้กล่าวมานี้ เพียงเพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่าในโรงเรียนแต่ละ
แห่งที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษไม่จำเป็นจะต้องมีปัญหาค้นหา
เหมือนกันและในระดัبيقวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้การจะแก้ไขปัญหาค้นหาให้กับโรงเรียนเหล่านี้
นี้โดยอาศัยการนิเทศการสอนจึงจำเป็นจะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งลงไปว่าครูเหล่านี้ประสบปัญหา
ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้านอย่างไร เพียงใด ในจุดใด เพื่อจะได้จัด
แนวทางการนิเทศการสอนได้ถูกต้องสนองความต้องการของครูอย่างแท้จริง อันจะนำ
ไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และสามารถ
บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย